



Հրատարակող Ծառ. Ք

1 հունիսի, 1928

Քաղաք

06 MAY 2016 9P

ԿԱՐՃԱՌՈՏ
ԱՂՕԹԱԳԻՐԳ

ԱՄԷՆ ՕՐՈՒՅՆ

Ի Շ. ՍԿՐՏԻԶ Վ. ԱԻԳԵՐԵԱՆԷ



ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՍՈՒՐԸ ՂԱԶԱՐ

1911

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄՆ

Շատ կերպ սիրուն ու
օգտակար աղօթքի գրքեր
ելած են գրաբար եւ աշ-
խարհաբար, որ ամենուն
ձեռքը կան. այսու ամե-
նայնիւ ջերմեռանդները
աղաչեցին, որ աւելի հա-
մառօտ ու պարզ գրքոյկ
մը ըլլայ ամէն օրուան
համար, որ կարենայ մէկը
վրան միշտ պահել, և ուր
որ ըլլայ՝ բոլոր օրուան
հարկաւոր աղօթքները ը-
նել: Ասոնց փափաքը լե-
ցընելու համար այս պըզ-



7-1569 գր

տի գործը գրեցինք ու տը-
պեցինք: Տէր ինքն ըն-
դունի մեր աշխատանքն
ալ, բարեպաշտներուն ա-
ղօթքն ալ, որով մենք ալ
կրկին մասնակից կ'ըլ-
լանք հոգեւոր բարեաց:



ԱՌԱՒՅԵԱՆ

ԱՂՕԹՔ

Յանուն Հօր և Որդոյ և
Հոգոյն սրբոյ. ամեն:

Փառք քեզ երկնաւոր
Թագաւոր, երկնի և երկրի
ստեղծող ու պահպանող,
ամենասուրբ Երրորդու-
թիւն, մի Աստուած և Տէր
ամենակալ, ամենակարող:
Փառք քեզ տէր, լոյս իմ

և կեանք իմ, որ ոչնչէ զիս
ըրիր քանական կենդանի,
որպէս զի գքեզ ճանչնամ
ու պաշտեմ. և քրիստոս
նէական սուրբ և ուղղա-
փառ հաւատքի արժանի ը-
րիր, որ կաթուղիկէ եկե-
ղեցւոյ օրէնքով ու բարի
գործով քեզ փառաւորելով
յաւիտենական կենաց ժա-
ռանգ ըլլամ: Այսչափ ա-
տեն ալ տուիր ինծի, որ
ըրած մեղքերս ապաշխա-
րեմ, բարեգործութիւն ու
առաքինութիւն աւելցը-
նեմ քու շնորհքովդ, միշտ
պատրաստ ըլլալով բարի
մահուան եւ երկնից ար-
քայութեան:

Շնորհակալ եմ որ այս
գիշերս ալ զիս կենդանի
պահեցիր, և ողջ առողջ
այս առաւօտս հասուցիր,
որ ելնեմ ի փառս քո աշ-
խատիմ: Ուստի կ'աղաչեմ
որ փութը չերթայ ինծի ը-
րած բարերարութիւնդ ա-
մէն կողմանէ. հապա հաս-
նի իր վերջի վախճանին, որ
ես դու մի միայն աղբիւր
ամենայն բարեաց, մեր
սրտին լեցընողն և հանգ-
չեցնողը յաւիտեան:

Տուր ուրեմն քու սուրբ
շնորհքդ, որ այս օրս բոլոր
առանց մեղաց անցընեմ.
ամէն բանս ու գործս ի
փառս քո ընեմ, եւ քու

սուրբ կամքդ կատարեմ
զգաստութեամբ և արդա-
րութեամբ և աստուած-
պաշտութեամբ, շիտակ
սրտով, մաքուր մաքով,
ճշմարիտ խօսքով և ար-
դար գործով: Քո եմ ես և
կեցո զիս, անպիտան ծա-
ռայդ եմ և անարժան որ-
դիդ: Քեզ բոլորովին կը
յանձնեմ զիս ալ՝ ամէն
բանս ալ՝ որ քուկդ են
բովանդակ, հոգիս, մար-
մինս, միտքս, կամքս,
զգայարանքս. դուն զիս
կառավարէ այս օրս ալ և
բոլոր կենացս մէջն ալ.
որպէս զի քեզմով զքեզ
զամ զտնամ, և յաւիտեան

փառաւորեմ սուրբ հրեշ-
տակներուն եւ ամէն սուր-
բերուն հետ. ամէն: Փառք
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

Ներգործուիւն Հաշատոյ:

Խոստովանիմ և հաւա-
տամ, զի դու ես Աստուած
իմ և տէր. Հայր և Որդի և
Հոգի սուրբ. մի Աստուած,
և երեք անձն. և մին ի
սուրբ Երրորդութենէն,
միածին որդի Աստուծոյ
մեզի համար եկար մարդ
եղար ի սուրբ Աստուածա-

ծին կուսէն Մարիամայ. և խաչիւ և մահուամբ և յարութեամբ քով զմեզ երկնաւոր հօրդ հետ հաշտեցուցիր, ու բաշխեցիր մեզի Հոգւոյդ սրբոյ շնորհքը, որ կարենանք ճշմարիտ հաւատով և բարի գործով փրկուլթեան հասնիլ, հիմա հոգւով՝ յարութեան օրն ալ մարմնով: Կը հաւատամ միամիտ սրտով ինչ որ ալ յայտներ ես, Աստուած իմ, առաքելոց, մարգարէից և վարդապետաց բերնովը եւ գրքովը սուրբ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ. որուն հաւատարիմ և հնազանդ որդի զիս

կը դաւանիմ: Գուն զիս պահէ այս սուրբ հաւատքիս մէջ մինչև ի մահ:

Յոշոյ:

Յոյս իմ ես դու, տէր Աստուած իմ. և անտարակոյս գիտեմ, որ ինչ որ մեզի խոստացար՝ կուտաս, ասդին շնորհք և անդին փառք անվախճան, թէ որ մենք ալ քու խօսքդ պահենք, ու հաւատարիմ ծառայութիւն և որդիութիւն քեզի ընենք: Յոյս չեմ դրեր իմ վրաս, և ոչ ուրիշի վրայ. այլ բոլորովին կ'ապաւինիմ քու անբաւ

գլխութեանդ և մարդասիրութեանդ : Միայն խընդրեմ, քու ձեռքդ իմ վրաս ըլլայ, ու առաջնորդէ իմ տկարութեանս, որ ինչ որ կը յուսամ քեզմէ՝ քեզմով և ի քեզ բարի գործով կարենամ ժառանգել յաւիտեան :

Սիրոյ՝

Սէր իմ, տէր իմ, Աստուած իմ, մի միայն բարի և բարերար. զքեզ կը սիրեմ ամէն բանէն ի վեր, իմ կեանքէս ու հոգիէս աւելի. ոչ երկիր և ոչ երկինք կրնան զիս քու սիրոյդ

բաժնել. ոչ հանգիստ, ոչ նեղութիւն, ոչ մեծութիւն, ոչ աղքատութիւն, ոչ կեանք և ոչ մահ կրնան մէկ հատիկ սիրականս ինծմէ զատել : Զքեզ կը սիրեմ ծայրագոյն սիրով, վասն զի ըստ ինքեան բարի ես և ամենաբարի և ամենայն բարի, միանգամայն և բարերար, ուստի չեմ կրնար մոռնալ ինծի ըրած անբաւ բարիքդ : Քու սիրոյդ համար եղբայրս ալ կը սիրեմ սրտանց ինծի չափ, և իրեն բարիքը ինծի պէս կ'ուզեմ. ինծի չարիք ընողին ալ բարիք ընես տէր՝ կը խնդրեմ :

Միայն դու տո՛ւր ինձի հա-
ւատարիմ՝ մնալ միշտ ի
սէր քո, եւ գալ հասնիլ ի
վայելու՞մս սիրոյ քո յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն:

Սոչրբ Աստուածածեայ:

Մարիամ կոյս՝ սրբուհի
անարատ՝ մայր Աստուծոյ
և մայր մեր, երկնի երկրի
թագուհի. դուն ես միայն
յետ Աստուծոյ մէկ հատիկ
մեր յոյս և ապաւէնը, մե-
ծութեանդ համեմատ զը-
թասիրտ, գթութեանդ հետ
առատ, առատութեամբդ
ալ ամենուն սիրող, սիրե-
լի: Աղբատ եմ ես հոգ-

ւով քան մարմնով, քու ա-
ռատ ողորմութեանդ կա-
րօտ. քու ձեռքդ է ամէն
չնորհքին գանձը. դու ա-
ւելի քան զիս գիտես իմ
ողորմելիութիւնս, անոր
համեմատ ինձի ողորմէ.
ոտքդ կ'իյնամ, կ'աղաչեմ
կը պաղատիմ, դուն ինչ-
պէս որ գիտես՝ հոգիս
հոգա. և որչափ որ կը
սխալիմ, դու զիս ճամ-
բայ բեր, որ ապահով
հասնիմ իմ վախճանիս,
զոր Աստուած կ'ուզէ, ի-
րեն ծառայելով զինքը
գտնալ ու վայելել յաւի-
տեան:

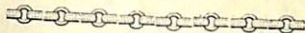
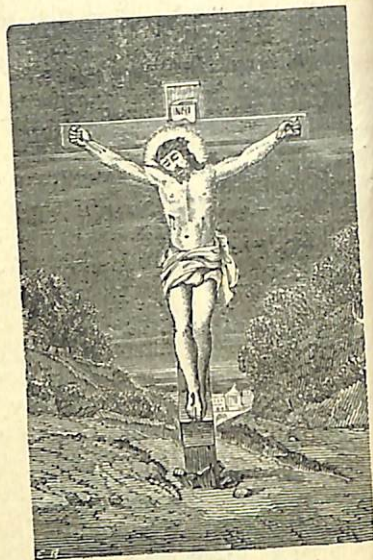
Պահապան հրեշտակին:

Իշխան փառաւոր՝ հրեշտակ Աստուծոյ ամենակալի, որ անոր հրամանովը՝ ծնած օրէս ինչուան այս օրս զիս կը պահես, կը պահպանես ամէն չարէ, և անդադար ի բարին կը յորդորես: Շնորհակալ եմ քու երախտեացդ. կ'աղաչեմ չնայիս իմ ապերախտութեանս ու տմարդութեանս, հապա գթաս ողորմիս. ինչպէս որ մեծը պզտիկին պակսութեան կը ներէ, աչք կը խփէ: Չեղէս բռներ զիս արքայու-

թեան ճամբան կ'ուզես տանիլ, ես թէ որ խոտորիմ՝ մի թողուր զիս իմ խելքիս, դարձուր շիտակ ճամբան՝ խրատելով ու յանդիմանելով: Բարեխօս եղիր Աստուծոյ առջև քու անարժան սանիդ համար, որ ճերմակերես ելլամ իր առջև, և քեզ ալ փառք ու պատիւ ըլլայ իմ փրկութիւնս յաւիտեան:

1-15699/10





ՊԱՏԱՐԱԳԻ

ԱՂԹԹԲ

Փառք պատիւ և երկըր-
պագութիւն ի բարձունս
Հօր եւ Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ա-
մէն :

Գոհանամ զքէն տէր, որ
զիս անարժանս արժանի
ըրիր քու առջնդ գալու,
քու մեծութեանդ հետ իս-

սելու, իմ յարգութիւնս
ընել, և մասնակից ըլլալ
արդեանց Փրկչիս՝ սուրբ
պատարագը տեսնելով ու
լսելով: Այս խորհուրդիս
մէջ երկնաւոր Հօրդ գութը
և ողորմութիւնը պայծառ
կ'երենայ, որ մեր փրկու-
թեանը համար և մեր սի-
րոյն՝ քու Աստուածորդիդ
մատնեցիր ի չարչարանս
և ի մահ:

Արդւոյդ միածնի օէրը
կը յայտնուի, որ յօժարու-
թեամբ յանձն առիր՝ չէ
թէ միայն մեռնիլ խաչի
վրայ, հապա սուրբ մար-
մինդ՝ սուրբ արիւնդ ալ
մեզի համար զոհ ընելով՝

զքեզ մեզի բաշխել ուզե-
ցիր ամէն օր՝ հաց կենաց
և բաժակ անմահութեան:
Հոգւոյդ սրբոյ քաղցրու-
թիւնը ու մարդասիրու-
թիւնը կը տեսնուի, որ բո-
վանդակ եկեղեցւոյ և իւ-
րաքանչիւր հաւատացելոց՝
շնորհքիդ աղբիւրը կը
բանաս Քրիստոսի ար-
դիւնքովը, ու հոգեւոր
հարստութեամբ զմեզ կը
փարթամացնես. երկրէ
երկինք մեր սիրտը կը վե-
րացնես, և ժամանակաւոր
կեանքով յաւիտենական
կենաց կը հասցընես: Գո-
հութիւն և փառք քեզ ա-
մենասուրբ Երրորդ ու-

Թիւն ի հրեշտակաց և ի մարդկանէ. փառք քեզ:

Այս սուրբ պատարագս կը տեսնեմ ի փառս սուրբ Երրորդութեանդ, իմ մեղքերուս թողութիւն գըտնալու նոր նոր շնորհք առնելու և շնորհակալ ըլլալու քեզ, տէր, ամէն բարերարութեանցդ: Աս է սուրբ եկեղեցւոյ դիտաւորութիւնը. ընդունէ, Աստուած իմ, և իմ մասնաւոր դիտաւորութիւններս ալ կենդանեաց և մեռելոց համար:

Ընթերցուածին՝ Աշետարանին ոչ ղիր. Հաշատամբն՝ աշ միարան ըսե. ոչ աշեղցոշր այս աղօթքս:

Ո՛վ անուշ ու համեղ ճաշակ սուրբ արքայութեան, զոր դու, Աստուած իմ, մեզի կու տաս սուրբ պատարագի սեղանին վրայ. ուր դեռ պատրաստութիւն կ'ըլլայ երկնային ամենաճաշակ մանանային իջնալու, հացին ի պատուական մարմին, և գինւոյն ի սուրբ արիւն Քրիտոսի փոխուելու: Ասոր համար կարգաւորեցիր՝ որ սուրբ

եկեղեցիդ մեր սիրտ միտքը բանայ պատարագին առջի խօսքերովը, մարգարէական և առաքելական կարգացմունքովը, սուրբ աւետարանին խօսքերովը, և հանգանակին հաւատոյ դաւանու թեամբ. որպէս զի հասկընանք, թէ ինչպէս մեծ բան է այս սուրբ խորհուրդը՝ որ հիմա պիտի կատարուի ի յիշատակ խորհրդոյ վերնատան և խաչի և ի փրկութիւն մեր: Ուստի կ'աղաչեմ, տէր իմ, որ մաքրես ու պատրաստես իմ միտքս ալ, սիրտս ալ, որ չըլլայ թէ անարժանու

թեամբ ներկայ ըլլամ հաւոր և մեղսաքաւիչ պատարագիս, հապաքու շնորհքովդ արժանի ըլլամ մասնակից ըլլալու ամէն բարեաց սուրբ խորհրդոյս:

Զղբում:

Ասոր համար նախ և առաջ կը զղջամ բոլոր սրտանց իմ ամէն մեղքերուս վրայ, որ հաշտ ըլլամ իմ ստեղծողիս հետ, կը ցաւիմ ստուգապէս որ շատ անգամ քու անուշ կամքիդ դպեր եմ, զքեզ բարկացուցեր եմ, Յիսուսիս

արիւնը ոտքի տակ առերեմ, ամէն կերպով ապե-րախտ եմ գտնուեր աստուածային երախտեաց : Մեղայ, տէր մեղայ և զանորէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ տէր, թող զմեզս իմ, ինչպէս Մանասէին . Աստուած քաւեա զիս զմեղաւորս, ինչպէս մաքսաւորը : Հայր, մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, գոչեմ անառակ որդիին հետ . յիշեա՛ զիս տէր, յորժամ զայցես արքայութեամբ քով, կ'աղաչեմ աջակողմեանաւազակին պէս : Որ ստեղծերդ զիս, ողորմեա՛ ինձ .

կողկողիմ Տայասայ պոռնըկին պէս : Մագդաղենացւոյն կատարեալ դարձը տուր ինձ : Սողոսս Պողոսի նման սուրբ ըրէ . Պետրոսի արցունքովը զիս սրբէ . Լուսաւորչայ չարչարանքովը, և ամենայն սրբոց ճգնութեամբը ազատէ զիս իմ մեղքերէս, մանաւանդ սուրբ պատարագիս արդիւնքովը փոխէ զիս ի մեղաւորէ յարդար, քարեղէն սիրտս ի մարմնեղէն, հին մարդս ի նոր մարդ . անսուրբս ի սուրբ :

Առաջադրուշրիւն:

Երկրորդ՝ կ'առաջադը-
րեմք քու շնորհքովդ աս-
կից ետև յանձն առնել
մեռնիլ՝ քան թէ մէյ մ'ալ
քեզ մեղքովս վշտացընել,
արիւն թափել մարտիրո-
սի պէս քան թէ ուրանալ
իմ պարտքս աստուած-
պաշտութեան: Գու գիտես,
տէր, ստեղծող սրտիս, որ
կ'ուզեմ, կը փափաքիմքեզ
ծառայել, զքեզ պաշտել,
զքեզ սիրել ի բոլոր սրտէ.
Բայց իմ տկարութեամբս
և չարութեամբս հետևող
կ'ըլլամ մարմնոյ քան հոգ-

ւոյ, աշխարհքի քան Աս-
տուծոյ: Ուստի կ'աղաչեմ,
դու ամենակարող՝ ամե-
նիմաստ և ամենաբարի
տէր իմ, իմ տկարութիւնս
զօրացո, իմ տգիտութիւնս
սորվեցո՛, իմ չարութիւնս
վերցո, մարմինս հոգւոյս
հնազանդեցո՛, աշխարհի
չար օրինակներէն հեռա-
ցո՛. սատանային փորձու-
թիւններէն ապրեցո՛: Ես
ինձմով չեմ կրնար խոտո-
րիլ չարէ և առնել զբա-
րի, բայց քեզմով ամէն
բանի կարող կ'ըլլամ. տէր
զօրութիւն իմ, տէր հաս-
տատիչ իմ, տէր ապաւէն
իմ, տէր փրկիչ իմ:

Ողջոյն տուչիկն ատենել:

Տէր, քու սիրոյդ համար սիրով կը հաշտուիմ ամենուն հետ, որ դուն ալ ինծի հետ հաշտ ըլլաս մարդասէր. ամէն թշնամեացս կը ներեմ, ինչպէս դուն ալ միշտ ինծի կը ներես, ներողամիտ տէր. որպէս զի կարենամ համարձակ աղօթել, թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեր թողումք մերոց պարտապանաց:

Սուրբ տուչիկն.

Ա՛խ տէր, պիտի ըլլայ, էրբ պիտի ըլլայ, որ ես մեղաւորս ալ սուրբ ըլլամ, ի մարդկանէ հրեշտակ դառնամ, ու գամ երկինք բոլոր սուրբերու հետ՝ հրեշտակներու հետ միատեղ քեզ երգեմ երեքսրբեան օրհներգութիւնը լիասիրտ լիաբերան յաւիտեան, ու ծարաւած սիրտս զովացընեմ քու անբաւ կարօտովդ, Աստուած սրբտի իմոյ, բաժին իմ, Աստուած յաւիտեան. բաժին իմ ես դու տէր. ծարաւի

է անձն իմ առ քեզ Աստուած, երբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աստուծոյ և յագեցայց յերեւել փառաց քոց, ո՞վ փառաւորեալդ յամենայն արարածոց, քեզ փառք յաւիտեանս:



Առե՛ք կերե՛ք ինձ:

Ճշմարտապէս խոստովանիմ և հաւատամ, և հաւատով երկիր պագանեմ, զի դու ես Քրիստոս գառն Աստուծոյ՝ որ բառնաս ըզմեզս աշխարհի: Դու նոյն էս՝ որ վերնատունը զքեզ առիր մեզ կերակուր՝ հացին ու գինիին տեսքովը. հիմա ալ զնոյն խորհուրդ կատարեցիր քահանային բերնովը, որ քու դիմացէդ ըսաւ, Այս է մարմին իմ, այս է արիւն իմ: Դու նոյն ես՝ որ խաչին վրայ նոյն պատա-

րագը մատուցիր, որ հաշ-
տեցընես զՀայր ընդ ա-
րարածս. և նոյն պատա-
րագը քահանայն քու կող-
մանէդ մատուցանելով՝
կը հաշտեցընէ մեղաւոր-
ներս ամէն օր:

Հայր երկնաւոր, ընդու-
նէ քու Միածնիդ հետ մեր
սրտին պատարագն ալ, և
զմեզ ճանչցիր որպէս եղ-
բարս Յիսուսի անդրանիկ
մեր եղբօրը. որ ինչպէս
ինքն է բնութեամբ հա-
րագատ որդի, մենք ալ
շնորհքով քու որդիքդ ըլ-
լանք, և չբաժնուինք քեզ-
մէ ու իրմէն յաւիտեան:

Եւ դու Հոգիդ սուրբ

Աստուծոյ, որ աղաւնիի
տեսքով երեցար Յիսուսի
վրայ ի Յորդանան, ու հի-
մա ալ իջար աներեւոյթ
կերպով իր մարմնոյ և ա-
րեան խորհրդոյն վրայ, ե-
կո՛ւր, աղաչեմ, մեր վրայ
ալ հանգչէ՛ հեզիկ աղաւնիի
պէս ու սրբելով զհոգի և
զմարմին մեր՝ ըրէ արժա-
նաւոր բնակարան սուրբ
Երրորդութեանդ, Հօր և
Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ.
ամէն:

Ընդ որս և մեզին:

Ո՛վ ամենասուրբ Եր-
րորդութիւն, որ ընտրեցեր

զամենայն սուրբս քո, և
 ամենուն թագուհի ըրիր
 զամենասուրբ կոյս Մա-
 րիամ Աստուածածինը,
 անոնց անուանը ու ար-
 դեանցը յիշատակովը
 սուրբ սեղանիս առջևը,
 մանաւանդ զօրութեամբ
 նոյն սուրբ պատարագիս
 սուրբ ըրէ զիս ալ, և բո-
 լոր սուրբ եկեղեցւոյն որ-
 դիքը. կենդանիքը պահէ
 քու շնորհացդ մէջ, և մեր
 ննջեցելոց հանգիստ շը-
 նորհէ յարքայութեան. ու
 զորմէ՛ մեր ծնողաց և ազ-
 գականաց հոգիներուն, և
 ամենայն հաւատացելոց:
 Ողորմէ՛, ողորմէ՛ հոգւով

մեռած կենդանիներուն յ
 անզեղջ մեղաւորներուն,
 դարձ տուր ամենայն մո-
 լորեւոց. որովհետեւ ա-
 մէնքն ալ քու ձեռքիդ
 ստեղծածն են և զին ան-
 զին արեան անարատ գա-
 ոինն Աստուծոյ, որ ի վե-
 րայ սրբոյ սեղանոյս:

Հայր մերք, ու Միայն սուր-
 բը միատեղ ըսէ: Ի սուրբ ի
 սուրբին խօսքերը միտք առ,
 երկրպագե, ու ըսէ:

Սրտովս երկրպագելով՝
 փափաքով կը պագնեմ,
 Յիսուս փրկիչ իմ, քու
 սուրբ հինգ վէրքերդ, ուս-

կից որ բխեց ինձի կենաց
 ազբ իւրը , փրկութեան
 յոյսը , ճշմարտութեան
 լոյսը , ազատութեան զի-
 նը , ներողութեան առա-
 տութիւնը , մարդասիրու-
 թեան գութը , ամէն բա-
 րիքներուն գանձը : Ո՛վ
 խաչելեալ սէր իմ , Տէր
 իմ , այս ի՛նչ շնորհք էր
 զոր ինձի ըրիր , իմ վրաս
 կենանքդ դրիր , որ ես յա-
 ւիտենական մահուանէ
 խալըսիմ . ինձի համար
 չարչարուեցար , որ ես
 հոգևովս հանգչիմ . ինձի
 համար մեռար , որ ես
 կենդանանամ . ինձի հո-
 գեւոր կերակուր եղար ,

որ ես ապրիմ հոգևով , և
 սուրբ մարմինդ ճաշակե-
 լով՝ իրաւունք ունենամ
 յարութեան փառաւո-
 թեալ մարմնով : Աէր ա-
 նուն Յիսուս , սիրով քով
 ճմլեա՛ սիրա իմ քարեղէն :
 Տենչալի տեսեամբդ՝ տուր
 ինձ յագենալ , Տէր Յի-
 սուս Քրիստոս : Յօղ ա-
 թեան քո , Տէր , ցօղեա ի
 հոգիս , ցնծացէ անձն
 իմ :

Գոհանակք զքեկ Տերիկ :

Գոհութիւն քեզ անբաւ
 Հայր երկնաւոր , որ Միա-
 ծնիդ պատարագն ըն-

դունեցիր մեր հաշտու-
թեանը ու փրկութեանը
համար: Ա՛աղաչեմ, մի՛
զրկեր զիս ալ ի մասնակ-
ցութենէ սուրբ խորհրդ-
դոյս. թէ և արժանի չըլ-
լամ սրբութիւն առնել,
գոնէ փափաքով մասնա-
կից ըլլամ հոգեւոր հա-
ղորդութեան: Գոհութիւն
քեզ անչափ, Ֆրիստոս
թագաւոր, որ զիս արժա-
նի ըրիր ներկայ գտնուե-
լու սուրբ պատարագիդ:
Ա՛աղաչեմ, մասնակից զիս
ըրէ փշրանքի սուրբ սե-
ղանոյդ՝ որ ի վերնատան
և կաթուածոց սուրբ ա-
րեանդ՝ որ ի Գողգոթա.

որուն մի միայն կաթիլը
զիս կրնայ բշկել ամէն
հոգեւոր հիւանդութենէն,
քաւել իմ բոլոր մեղքերս,
ու սուրբ ընել և միացը-
նել զիս ընդ սրբութեանդ
սրբոց:

Գոհութիւն և օրհնու-
թիւն քեզ ի բարձունս ա-
մենասուրբ Հոգիդ, որ իմ
սրտիս կարօտը ու բաղ-
ձանքը կատարեցիր սուրբ
պատարագը տեսնելու:
Տո՛ւր ինձի, կ՛աղաչեմ,
մասնաւոր շնորհք մը, որ
այս պատարագիս բարիքը
ճանչնամ, յարգը զիտ-
նամ, պտուղը տեսնեմ՝
վարքս աղէկի փոխելով,

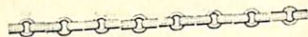
առաքինութիւն վաստըկե-
լու ետեւէ իյնալով և սբր-
բութեամբ միանալով ի
սէր քո սվ աղբիւր սիրոյ:

Օրհնեալ եղերուքիւն:

Օրհնեալ, գովեալ և փա-
ռաւորեալ՝ երիցս սուրբ
և մի տէր, Երրորդութիւն
անբաժանելի. օրհնէ զիս
կ'ազաչեմ և իմ ընտա-
նիքս և ազգականներս ու
բարեկամներս, բարերար-
ներս ու չարարարներս.
որպէս զի ամէնքս ալ քու
ճամբէդ դուրս չելլանք, և
երախտեացդ ապերախտ
չըլլանք, հասլա գործով

երախտագէտ ըլլանք, ու
զքէզ փառաւորենք այժմ
և միշտ և յաւետեանս յա-
ւիտենից. ամէն:





Ի Բ Ի Կ Ո Ի Ա Ն

Ա. Գ. Օ Թ. Ք

Հոգևով և ճշմարտու-
թեամբ քեզ երկրպագե-
լով, և սրտովս ծնրադրու-
թիւն ընելով՝ գոհանամ
զքէն. տէր Աստուած իմ,
որ այս օրս ալ ինծի պար-
գեւեցիր ողջ առողջ անցը-
նել, ու իրիկունը հասնիլ.
որ ցորեկուան աշխատան-

քէն ետեւ գիշերը հանգ-
չիմ, որով կարենամ նո-
րէն աշխատիլ ի փառս
քո և յօգուտ հոգւոյս:
Կրկին կրկին շնորհակալ
եմ քու անբաւ սիրոյդ, որ
բիւր կերպով բարիք ինծի
ըրած ես ինչուան հիմա
հոգևոր ու մարմնաւոր,
և այսու ամենայնիւ միշտ
կը ներեօ իմ պակսու-
թիւններուս, կը համբե-
րեօ իմ ապերախտու-
թեանս, կը սպասեօ դար-
ձիս ու ապաշխարու-
թեանս: Գու տէր զթած՝
երկայնամիտ և բազում-
ողորմ, լոյս և շնորհք
տուր ինծի, որ իրիկուան

մթուն միտքս բացուի,
 ու ճանչնամ ամէն սխալ-
 մունքս, ու զիս շահեմ.
 վասն զի աղէկ գիտեմ
 որ այս բոլոր օրս ալ շատ
 անգամ սխալեցայ մտքով,
 խօսքով ու գործով: Կը
 ցաւիմ ճշմարիտ սրտանց,
 որ ինչպէս որ պէտք էի՝
 այնպէս զքեզ չիսիրեցի,
 որով եղբայրս իրութենէ
 ալ շատ պակսեցայ. ա-
 լելի անձնասիրութեամբ,
 հպարտութեամբ, նախան-
 ձով ու բարկութեամբ շար-
 ժեցայ. (մանաւանդ այս
 այն յանցանքիս տէրը ե-
 ղայ այս օրս...) մեղայ,
 մեղայ, կը զղջամ:

Սաղմոս:

Ողորմեա ինձ Աստուած,
 ըստ մեծի ողորմութեան
 քում, եւ ըստ բազում զը-
 թութեան քում քաւեա
 զանօրէնութիւս իմ: Յօ-
 ղեա յիս մշտկաւ եւ սուրբ
 եղէց, լուա եւ քան զձիւն
 սպիտակ եղէց: Սիրտ
 սուրբ հաստատեա յիս,
 Աստուած, եւ զհոգի ուղիղ
 նորոգեա ի փորի իմում:
 Նորոգող հնութեանց նո-
 րոգեա եւ զիս, նորոգ զար-
 դարեա: Ի ձեռս քո յանձն
 առնեմ զհոգի իմ. քեզ
 փառք, թագաւոր իմ եւ
 Աստուած իմ:

Զերեկոյի զաղօթս մեր
 ընկալ, Տէր, բարեխօսու-
 թեամբ ծնողի քո և ա-
 մենայն սրբոց, և առա-
 քեա ի մեզ, Տէր, զօգնու-
 թիւն յերկնից յաթոռոյ
 սրբութեան քո:

Գրիգորի Նարեկացոյ աղօթք
 ընդդէմ արձաւրաց գիշերայնոց

Ընկալ քաղցրութեամբ,
 Տէր Աստուած հօր, ըզ-
 դառնացողիս զաղաչանս:
 Մատիւր գթութեամբ առ
 պատկառեալս դիմօք: Փա-
 րատեա ամենապարզև՝
 զամօթական տխրու-
 թիւնս: Բարձ յինէն ու-

ղորմած՝ զանբերելի ծան-
 րութիւնս: Անշրպետեա
 հնարաւոր զմահացու
 կրթութիւնս: Աւարեա
 միշտ յաղթող զխաբողին
 հաճութիւնս: Բացադրեա
 վերնային զմոլելոյն մա-
 ռախուղ: Կնքեա կեցու-
 ցիչ՝ զկորուսչին ընթաց-
 մունս: Յրուեա ծածկա-
 տես՝ զըմբռնողին չար
 գտմունս: Խորտակեա ան-
 քնին զմարտողին դիմեց-
 մունս: Տեառնագրեա քո
 անուամբզ զլուսանցոյց
 երզ յարկիս: Պարփակեա
 քո ձեռամբզ զառաստաղ
 տաճարիս: Գծագրեա քո
 արեամբզ զմուտ սեմոց

սենեկիս : Կերպացո զքո
 նշանդ ի հետս ելից մաղ-
 թողիս : Ամրացո քո ա-
 ջուվդ զհանգստեանս խըշ-
 տի : Մաքրեսցես ի հաղ-
 բից զծածկարան անկող-
 նոյս : Պահեսցես քո կա-
 մօքդ զտառապեալ անձն
 ոգւոյս : Անխարդախ ա-
 րասցես զքոյ շնորհեալ
 շունչ մարմնոյս : Կացուս-
 ցես շրջափակ զպար զօ-
 րուդ երկնայնոյ : Կարգես-
 ցես ի դիմի ընդդէմ դի-
 ւացն դասու : Տուր հան-
 գիտ բերկրութեան մա-
 հահանգոյնս նիրհման ի
 խորութեան գիշերիս , բա-
 րեխօսութեամբ հայցուա-

ծոց սրբոյ Աստուածաձ-
 նիդ և ամենայն ընտրե-
 լոց : Ամփոփեալ պարու-
 րեա զպատուհան տեսու-
 թեանց զգայարանացս ի-
 մաստից , անգարհուրելի
 զետեղմամբ ի ծփական
 խոռվութեանց , կենցաղա-
 կան զբաղմանց , անրջա-
 կան երազոց , խօլականաց
 ցնորից , յիշատակաւ քոյ
 յուսոյդ՝ անմխաս ելի
 պաշտպանեալ : Եւ սթա-
 փեալ վերստին ի նընջ-
 մանէ ծանրութեան՝ ամե-
 նազգաստ արթնութեամբ ,
 հոգենորոգ զուարթու-
 թեամբ ի քեզ արձանա-
 ցեալ , զայս ձայն մաղ-

Թանաց բուրմամբ հաւա-
տոց քեզ ամէնօրհնեալ
Թագաւոր փառաց անճա-
ռից՝ փառաբանողաց
երկնագոլմար խմբից եր-
գակցեալ յերկինս առա-
քել: Զի դու փառաւորեալ
ես յամենայն արարածոց
յաւիտենից. ամէն:

Մաղրակք առ սուրբ Կոյսն:

Անկանիմք առաջի քո
Աստուածածին, և աղա-
ջեմք զանարատ զկոյսդ.
բարեխօսեա վասն ան-
ձանց մերոց, և աղաջեա
զՄիածին որդիդ՝ փրկել
զմեզ ի փորձութենէ և

յամենայն վտանգից մե-
րոց: Առ քեզ ապաւի-
նիմք ամենասրբուհի,
զերագոյն և հրաշալի և
բաշխող բարութեանց, աղ-
բիւր ես ծարաւեաց և հան-
գիստ աշխատելոց, և ե-
ղեր վերջնկալ աստուա-
ծային Բանին:

Երգ առ սուրբ Աստուա-
ծածինն:

Մայր սուրբ սքանչելի
լուսոյն, որ զԱստուածն
ամենայն յաւիտեանց յո-
րովայնի քում կրեցեր, և
ցնծութիւն աշխարհի ծը-
նար զԲանն Աստուած. ա-
ղաջեմ:

Մայր սուրբ բարեխօսեա :

Սղաչեա վասն մեր զառի քէն զմարմնացեալն Աստուած . որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ , էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս առնել խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի . աղաչեմք :

Աղաչեա . Ներել մեզ անտես առնել զյանցանս մեր , և տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինել հակառակամարտիցն ի պատերազմի . աղաչեմք :

Աղաչեա . Զի լռեսցեն պատերազմունք , դադարեսցին յարձակմունք

թշնամեաց , տնկեսցի սէր և արդարութիւն ի յերկրի . աղաչեմք :

Աղաչեա . Աճեցուցանել յերկրի մերում զքաղցր բղխումն աղբերաց . զառատ պտղաբերութիւն բուսոց եւ տնկոց՝ առ ի զուարճալի լինել ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց . աղաչեմք :

Աղաչեա . Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ՝ շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից . պահել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ գալտեան իւրոյ . աղաչեմք :

Աղաչեա վասն մեր ,

Արբուհի, զՄիածին քո
 զորդի եւ վասն հոգւոցն
 հանգուցելոց՝ ընդունել
 յարքայութիւնն երկնից,
 և տալ մասն և բաժին ընդ
 սուրբս ամենայն. աղա-
 չեմք:

Յիշեա տէր եւ ողորմեա:

Եւ ևս առաւել զյոր-
 դորումն սիրոյ և զգործս
 բարեաց պարգեւել մեզ
 խնդրեմք:

Տուր մեզ, Տէր Աս-
 տուած մեր:

Չանձինս մեր եւ զմի-
 մեանս Տեառն Աստուծոյ
 ամենակալին յանձն ա-
 րասցուք:

Քեզ Տեառնդ յանձն ե-
 ղիցուք:

Ողորմեաց մեզ տէր Աս-
 տուած մեր ըստ մեծի ո-
 ղորմութեան քում. ասաս-
 ցուք ամենեքեան միաբա-
 նութեամբ:

Տէր ողորմեա, Տէր ո-
 ղորմեա. մայր սուրբ բա-
 րեխօսեա առ Տէր վասն
 մեր:

Աղօրք առ սուրբն Յովսէփ:

Սուրբ Յովսէփ աստուա-
 ծահայր, որ Յիսուսիս
 հայր կոչուեցար, կոյս փե-
 սայ ամենասուրբ կոյս
 Աստուածածնի, ինձի ալ
 հայրութիւն ըրէ կ'աղա-
 չեմ բոլոր կենացս մէջ

ինչուան ի մահ. եւ ինչ-
 պէս որ քեզի պէս երջա-
 նիկ մահ ունեցող չէ ե-
 դած, որ գլխուդ քովը
 կեցեր էին Յիսուս և Մա-
 րիամ, ինծի ալ դուն հա-
 սիր մահուանս ատենը.
 և այս սրտով հիմակուընէ
 զիս քեզ կը յանձնեմ, որ
 հոգիս քու ձեռքովդ յանձ-
 նես Յիսուսի և Մարիա-
 մու ձեռքը:

Ի տօնի սրբոյն Յովնանու
 Մկրտչի:

Ո՛վ երանելիդ ի մէջ
 սրբոց, որ Յիսուսին բեր-
 նովը գովուեցար, թէ քե-

զի նման սուրբ մը չէ
 գտնուած աշխարհիս վը-
 րայ, հիմա այն երկնային
 փառքիդ մէջէն նայէ այ-
 սօր իմ վրաս, ո՛վ սուրբդ
 Աստուծոյ, ու զօրաւոր
 շնորհք մը ընդունէ քու
 վարքիդ հետեւելու, մա-
 նաւանդ շնորհք երկիւղին
 Աստուծոյ, շնորհք ճգնու-
 թեան եւ ասպաշխարու-
 թեան:

Դու էիր որ խօսքով ալ
 վարքովդ ալ ասպաշխա-
 րութիւն քարոզեցիր: Էս
 որ այսօր քու սուրբ տօնդ
 կը տօնեմ, եկեր առջեւդ
 ընկեր եմ յուսահա-
 տուած. ինչ պատասխան

ինչուան ի մահ. եւ ինչ-
 պէս որ քեզի պէս երջա-
 նիկ մահ ունեցող չէ ե-
 դած, որ գլխուդ քովը
 կեցեր էին Յիսուս և Մա-
 րիամ, ինծի ալ դուն հա-
 սիր մահուանս ատենը.
 և այս սրտով հիմակուրնէ
 զիս քեզ կը յանձնեմ, որ
 հոգիս քու ձեռքովդ յանձ-
 նես Յիսուսի և Մարիա-
 մու ձեռքը:

Ի տօնի սրբոյն Յովհաննու
 Մկրտչի:

Ո՛վ երանելիդ ի մէջ
 սրբոց, որ Յիսուսին բեր-
 նովը գովուեցար, թէ քե-

զի նման սուրբ մը չէ
 գտնուած աշխարհիս վը-
 րայ, հիմա այն երկնային
 փառքիդ մէջէն նայէ այ-
 սօր իմ վրաս, ո՛վ սուրբդ
 Աստուծոյ, ու զօրաւոր
 շնորհք մը ընդունէ քու
 վարքիդ հետեւելու, մա-
 նաւանդ շնորհք երկիւղին
 Աստուծոյ, շնորհք ճգնու-
 թեան եւ ապաշխարու-
 թեան:

Դու էիր որ խօսքով ալ
 վարքովդ ալ ապաշխա-
 րութիւն քարոզեցիր: Ես
 որ այսօր քու սուրբ տօնդ
 կը տօնեմ, եկեր առջեւդ
 ընկեր եմ յուսահա-
 տուած. ինչ պատասխան

պիտի տամ Աստուծոյ :
 Ես որ մեղքի պատճառ-
 ներէ չեմ փախչիր, աչքս՝
 ականջս՝ բերանս չեմ ըզ-
 գուշացըներ, առջի ըրած
 մեղքերուս համար ալ
 մեծ մեղաւոր ըլլալով՝ ան-
 հոգ եմ կեցեր ապաշխա-
 րելու, խոստովանելու և
 ճգնութիւն քաշելու. հի-
 մա յոյսս միայն քու վրադ
 դնելով՝ կ'աղաչեմ որ շը-
 նորհք առնելով փրկու-
 թեան ճամբան զիս բերես :

Ինչ շփոթութիւն կը
 բերէ ինծի սատանան, ինչ
 որ աղօթքիս ձանձրու-
 թիւն բերել կու տայ, խոս-
 տովանութիւնը ծանր բան

մը կը ցուցընէ. ասոնք
 ամէնը դուն փարատէ,
 լուսաւորէ, փորձութիւն-
 ներէ զիս պահէ քու ար-
 դեանցդ եւ փառացդ միջ-
 նորդութեամբ : Վասն զի
 զիտեմ թէ ո՞րքան մեծ է
 փառքդ, այնչափ ալ մեծ
 է քու բարեխօսութիւնդ :

Աղօթք ի տօնի

Ս. Գրիգորի Լուսաւորչի :

Ո՛վ ճշմարիտ հովիւ
 հոգւոց, նայէ մէյմը եր-
 կընքէն իմ խեղճութեանս
 ու ողորմելիութեանս վը-
 րայ. լսէ այսօր իմ ձայ-
 նիս. չեմ արժանի քու

ողորմութեանդ, ինչու որ՝
կամաւորապէս մեղանչե-
ցի: Բայց քու բարեխո-
սութիւնդ այսօր քու տօ-
նիդ օրը զօրաւոր է ա-
ռաջի Աստուծոյ. մի՛ բար-
կանար վրաս՝ այլ ողորմէ.
մի՛ զրկեր զիս այսօր քու
շնորհքէդ, վասն զի քու
անունդ վրաս կոչուած
է. քու որդիդ եմ. պտուղ
եմ քոց չարչարանաց եւ
աղօթից. իմ կորսուելովս
սատանան չուրախանայ,
չըսէ որ՝ քու զաւկէդ
մէկը կորսնցուցի:

Ինչպէս որ ճշմարիտ
հաւատքիդ զիս ժառանգ
ըրիր, այնպէս ալ այսօր

քուկին վարքիդ հետեւող
ըրէ, որ հարազատ որ-
դւոյ պէս վարքով ալ
քեզի նմանիմ: Վասն ա-
նուան քո, ո՛վ հայր ե-
րանեալ, առ ինծի այսօր
այս շնորհքը, որ ասկէց
ետքը բարեգործութեանց
հետ ըլլալով արքայու-
թեան ժառանգ ըլլամ.
Երկինքը քովդ նստելով
Աստուծոյ երեսը տեսնե-
լու ու քեզի հետ մէկտեղ
զԱստուած փառաւորելու
արժանի ըլլամ. այն ա-
տենը երեւնամ, քու հա-
րազատ որդիդ, քու ար-
դեամբքդ եւ բարեխօսու-
թեամբ փրկութիւն զըտ-
նելով յԱստուծոյ:

Ի տօնի սրբոյն Ահառնի անա-
պատականի:

Ո՛վ սուրբ հայր Անտոն,
զլուխ ճգնաւոր անապա-
տականաց եւ առաջնորդ
հոգեւոր վարուց, որ այս
օրս քու սուրբ տօնիդ օրն
է, ո՛վ սուրբդ Աստուծոյ,
իմ քաջածներս տես հի-
մա. զօրաւոր շնորհք մը
Հոգւոյն սրբոյ ան ինձի
համար, որ ես ալ իմ
վարքս բոլորովին փոխեմ,
քու վարուցդ հետեւիմ:
Յիշէ՛ հիմա ինչ փառքի
մէջ կը զմայլիս, քաջած-
ներուդ վարձքը կը վայե-

լես. իսկ ես այսպէս ողոր-
մեւութեան մէջ կը տա-
ռապիմ, աշխարհիս՝ մար-
մնոյ եւ սատանայի փոր-
ձութիւնները կը քաշեմ.
դու որ այն փորձութիւն-
ները քաշելով վրայ ե-
լար՝ յաղթեցիր, վերէն
երկնքէն վրաս նայելով
փորձ եղողի պէս ողորմէ:

Ո՛վ հօր պաշտպան եւ
բարեխօս, մեղքէն զմեզ
պահէ, Աստուծոյ բարկու-
թիւնը մեր վրայէն հե-
ռացուր, վասն զի քու
հօր պաշտպանութեանդ
յանձնուեր ենք, քեզի ենք
ապաւիներ հաւատով:
Քու կիսն բարեխօսու-

Թեամբ, ո՛վ սուրբդ Աստուծոյ, արժանի ըրէ քրիստոնէական հանգըստութեամբ աշխարհիս մէջ անփորձ նստիլ, որ բարի գործերու հետ ըլլալով՝ անդին ալ արքայութեան մէջ գրեզ տեսնել, եւ քեզի հետ մէկտեղ զամենասուրբ Երրորդութիւնը միշտ փառաւորելու արժանի ըլլանք. ամէն:

Աղօթք առ ամենայն սուրբս:

Սուրբ Յոհաննէս Մըկըրտիչ, սուրբ Ստեփանոս նախավկայ, սուրբ

Խոսրեալք եւ մարգարէք, մարտիրոսք, ճգնաւորք, կուսանք, հայրապետք, վարդապետք եւ ամենայն դասք սրբոց, բարեխօս եղիք Աստուծոյ առջեւ ինծի համար այժմ եւ ի ժամու մահուանս. ամէն:

Ինն դասք սուրբ հրեշտակաց, հազարք հազարաց եւ բիւրք բիւրուց, որ կայք առաջի Աստուծոյ, մեզի համար աղաչեցէք որ ճշմարիտ աստուածպաշտութեամբ այս անցաւոր կեանքս անցնելով՝ զանք յերկինս ձեզի հետ յաւիտեան փառաւորենք սուրբ Երրորդութիւնը:

Մարտակր վասն նկէցեցեալոց՝

Հոգւոցն հանգուցելոց
Քրիստոս Աստուած արա
հանգիստ և ողորմութիւն.
ողորմած Տէր, ողորմեա
հոգւոցն մեր ննջեցելոց.
և հանգն զնոսա յարքա-
յութեան քում՝ ուր ժո-
ղովքն են սրբոց ի խա-
ղաղութեան հոգւով հե-
զութեան յերկնից բարու-
թիւնսն:

Սարմու ճիծ:

Ի խորոց կարգացի առ
քեզ Տէր, Տէր, լուր ձայնի
իմում:

Եղիցին ականջք քո ի
լսել զձայն աղօթից իմոց:

Թէ զանօրէնսութիւնս իմ
քննես Տէր, Տէր, ո՛ր կարէ
կալ առաջի քոյ, զի ի
քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համ-
բերի, Տէր. համբեր անձն
իմ բանի քում, յուսացաւ
անձն իմ ի Տէր:

Ի պահէ առաւօտու
մինչև յերեկոյ, ի պահէ
առաւօտու յուսացաւ իս-
րայէլ ի Տէր:

Ի տեառնէ է ողորմու-
թիւն բազում, և ի նմանէ
է փրկութիւն. և նա փրկ-
կեաց զԻսրայէլ յամենայն
նեղութեանց նորա:

Տասուէրկոչ Հայր մեր, տաս-
ուէրկոչ Ողբոյն ըսէ՛ աշխարհ
դիտաւորոշքիւն դնելով:

1. 2. 3. Սուրբ Երրոր-
դութեան, որ աշխարհիս
խաղաղութիւն տայ, ե-
կեղեցւոյ հաստատու-
թիւն, մեր ազգին պայ-
ծառութիւն բարեխօսու-
թեամբ սուրբ Աստուա-
ծածնի, սրբոյն Պետրոսի
և սրբոյն Գրիգորի Լու-
սաւորչի:

4. Ամենայն սրբոց, ի-
րենց յանձնելով զմեզ ու
մեր ընտանիքն՝ որ սուրբ
Ըլլանք. և վասն առողջու-

թեան հիւանդաց, մխի-
թարութեան աղքատաց և
վշտացելոց, յաջողու-
թեան ճանապարհորդաց,
օգնութեան ամենայն ա-
նօգնականաց:

5. Հինգ վիրաց Յիսու-
սի, ծնողաց եւ ազգակա-
նաց հոգւոյն համար:

6. Համօրէն ննջեցելոց
հոգւոց համար:

7. Եօթն ցաւոց սուրբ
Աստուածածնի՝ անզեղջ
մեղաւորաց դարձին հա-
մար:

8. Սուրբ Անտոն աբ-
բայի, կրակէ պահելու
համար. սուրբ Յակոբայ
Մծբնայ հայրապետի, ու

սրբոյն Հոռոսի՛ ժանտա-
մահէն պահելու . սուրբ
Գրիգոր Նարեկացւոյ ,
սուրբ Ոսկեբերանի, սուրբ
Անտոնի Պատուացւոյ՝ ա-
մէն փորձանքէ խալըսելու:

9. Ինը դաս հրեշտակ-
ներու, որ պահեն պահ-
պանեն զմեզ ամէն չարէ,
ու յորդորեն առաջ տանին
զմեզ յամենայն բարիս:

10. Միքայէլ եւ Գաբ-
րիէլ հրեշտակապետաց ,
և Յովսեփայ Աստուածա-
հօր, որ իրենց բարեխօ-
սութեամբը տասը պա-
տուիրանքն ալ աղէկ պա-
հենք. ու պարզերես ա-
ւանդենք մեր հոգին իրենց
ձեռքը:

11. Պաշտպան եւ ա-
նուանակից սրբոյն , որ
իրենց վարքին հետեւելով՝
իրենց քովը հասնինք եր-
կինքը:

12. Իրկոտասան առա-
քելոց. որ իբրև բարեկամք
Քրիստոսի հաշտեցնեն
զմեզ Աստուծոյ հետ. եւ
մեզի ջատագով ըլլան մա-
հուան օրը, ու վերջի դա-
տաստանին:

Մաղթանք:

Փառք քեզ , Տէր Աս-
տուած մեր, որ պարգեւե-
ցեր զօրս բարեաւ և խա-
ղաղութեամբ անցուցա-

նել: Մարդասէր Աստուած՝ զառաջիկայ զիշերս որ ի վերայ մեր գալոց է, ի մեղաց փրկեա, ի չարեաց ազատեա, ի գործս բարիս առաջնորդեա: Առաւօտու օրհնութեանցն եւ փառաբանութեանցն արժանի արագամենայն հաւատացեալս անուանդ քում՝ սրբոյ, եւ պահեա ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, տուր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բարձ զցատումն եւ զպատուհասն ի յարարածոց: Ողորմեա՛ հարց եւ եղբարց մերոց՝ կենդա-

նեաց եւ հանգուցելոց: Ողորմեա եկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց, եւ այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սուրբ տաճարիս են հանգուցեալ:

Տէր Աստուած, օգնեա թագաւորաց քրիստոնէից, եւ իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց եւ զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, պահեա զառաջնորդս եւ զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ եւ անխոով ի կամս ողորմութեան քոյ:

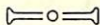
Նշանաւ սուրբ եւ պա-

տուական խաչիւ քո հա-
լածեան գերեւելի եւ զանե-
րեւոյթ թշնամին ի սահ-
մանաց մերոց եւ ի բնա-
կութենէս մերմէ: Փրկեա
զմեզ ի հրոյն յաւիտենից:
Եւ քեզ փառք յաւիտեանս.
ամէն:



ԿԵՐՊ ԿԵՐՊ ԱՂՕԹՔ

Որ տակն կ'որգես ընկուշ:



Աղեկ աղօրք ընկուշ շնորհք
խնդրել:

Ամաչեմ Տէր առջևդ ե-
րևնալ, որովհետև երբ դի-
մացդ կ'ելլեմ քու հետդ
խօսելու աղօթք ընելու
ճամբան չեմ գիտեր.
Խելքս ալ կը տարտղնի,
միտքս կը ցնդի. մա-
մնովս եկեղեցւոյն մէջն

եմ, կամ պատկերի մը
առջև նստեր եմ, հոգևովս
չեմ գիտեր ուր եմ: Ուս-
տի կ'աղաչեմ, աղօթքի
չնորհք տուր ինձի, որ
գիտնամ որո՞ւ առջև կե-
ցեր եմ, ո՞ւմ հետ կը խօ-
սիմ, եւ ինչ կ'ուզեմ: Թա-
գաւորիդ թագաւորաց
առջև եկած եմ, որ խեղճ
աղքատի մը պէս ողորմու-
թիւնդ մուրամ, ծանր
հիւանդի պէս ցաւերուս
հնարք փնտռեմ երկնա-
ւոր բժշկէդ. ամէն խըն-
դիրքս համարձակ ուզեմ
իմ սիրական հօրմէս.
մեղքերուս թողութիւն,
ու նոր նոր շնորհքներ

առնեմ, ըրած աղէկու-
թիւններուդ շնորհակալ
ըլլամ, որ նորէն ամէն
իժիր ամէն կերպ բարիքդ
տեսնելու յոյս ունենամ:
Ուրեմն դուն ինձի ողորմէ,
աղէկ աղօթք ընելու՝ ներ-
սէն տուն տուր ինձի. հե-
ռացուր ամէն սատա-
նային փորձութիւնները,
որ կ'ուզէ միշտ աղօթքիս
արգելք ըլլալ, գիտնալով
որ ամէն բարիք աղօթքէն
կ'ըլլայ մեզի. ու աղօթքն
է արքայութեան բալլիքը:
Միանգամայն իմ ամէն
գործս ի փառս քո ըլլայ,
որով ամէն ատեն աղօթք
ընել կը սեպուի. որ-

պէս զի կարենամ քու
հրամանդ կատարել. թէ
սկարտ է յամենայն ժամ
յաղօթս կալ և մի ձանձ-
րանալ:

Աստուծոյ յանձնել զեզ ալ
ուշիչներն ալ:

Տէր Աստուած իմ, զի-
տեմ որ շատ անգամ սը-
խալեր եմ իմ խելքիս կա-
ռավարութեանը հաւա-
նելով՝ իմ վրաս վստահե-
լով, մեղայ, մեղայ. աս-
կից ետեւ քեզի կը յանձ-
նեմ զիս ալ, ընտանիքս
ալ, ճանչուորներս և ան-
ճանաչները, ու բոլոր աշ-

խարհքը: Գու կառավարէ
զմեզ՝ քու անբաւ իմաս-
տութեամբդ, հայրական
գթութեամբդ և ողորմու-
թեամբ: Ողորմէ մեծին ու
պզտիկին, աղքատին ու
հարուստին. հիւանդնե-
րուն առողջութիւն պար-
գելէ, խեղճերուն մխիթա-
րութիւն, ճամբորդներուն
ալ օգնութիւն, ամենուն
գործին յաջողութիւն ի
փառս քո և յօգուտ իրենց
հոգւոյն:

Տղաքները շնորհքիդ
մէջ աճին, կտրիճները՝ ե-
րիտասարդները առանց
մեղաց ապրին. ամէն
քրիստոնեայ համբերու-

թեամբ, աստուած սիրու-
 թեամբ, եղբայր սիրու-
 թեամբ կեանքերնին ան-
 ցընեն՝ որ արքայութեան
 արժանի ըլլան: Մեր նըն-
 ջեցելոց թողութիւն և ա-
 զատութիւն չորհէ, որ
 ժամ մը առաջ արժանի
 ըլլան քու սուրբ տեսու-
 թեանդ: Մեղաւորներուն,
 անհաւասներուն, մոլո-
 թածներուն դարձ տուր,
 լոյս տուր, շնորհք տուր,
 որ արժանի ըլլան քու
 ողորմութեանդ. ամէն:

Խոստովանանքի պատրաստու-
 րիւն:

Տէր իմ և Աստուած իմ,
 Տէր հայր մեր սիրելի,
 Տէր դատաւոր մեր ա-
 հաւոր, Տէր իշխան մեր
 ամենափառաւոր, Տէր
 թագաւոր մեր երկնաւոր,
 Տէր փրկիչ մեր ամենե-
 ցուն: Ահա քննեցի իմ
 կողմանէս խղճմտանքս .
 եւ այսչափ մեղք միտքս
 եկան անցած խոստովա-
 նանքէն մինչեւ հիմայ:
 Կ'ամաչեմ իմ ապերախ-
 տութեանս, կու լամ կ'ող-
 բամ որ իմ անհուն սի-

րելիս այսչափ սրգողցուցի. և քու սիրոյդ համար կը ցաւիմ, կը զղջամ ի բոլոր սրտէ, ու կ'առաջադրեմ ասկէց ետեւ ըզգոյշ կենալ ամէն կերպով, հեռանալ յամենայն որոգայթից մեղաց: Եւ ինչպէս որ չար սատանայի հետեւելով չամաչեցի մեղք գործելու առեն, այսպէս ալ հիմա քու հրամանիդ հետեւելով՝ առանց խրանելու համարձակ զիս ամբաստանել կ'ուզեմ քահանային առջեւ, որ քու տեղդ է: Ուստի, տո՛ւր ինծի պարզ մտքով, յտակ ձայնով ու խոնարհ սըր-

տով խոստովանիլ ամէն զիտցածս, որ ամենուն թողութիւն առնեմ քու ողորմութեամբդ, եւ կարենամ հետդ հաշտուիլ, ու անուշ սէրդ վայել. և քու շնորհքովդ զիս պահէ հիմակուց ամէն մեղքէ, և առաջնորդէ ի բարեգործութիւն, ի փառսքո և ի փրկութիւն հոգևոյս. ամէն:

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են, ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր, և յօտարէն պահեա զձառայս քո, մարդասէր Տէր:

Աղօրք զգլխան՝ խոստովանու-
րեկեկե առագ:

Աստուած ամենակա-
րող և ամէն բանի գերա-
գոյն տէր, Աստուած բա-
րեգութ՝ արդար և ողոր-
մած, կը սիրեմ զքեզ եւ
կը մեծարեմ բոլոր հոգ-
ւովս ամէն բանէ աւելի.
կը զղջամ իսկապէս և կը
ցաւիմ բոլոր սրտովս որ
իմ այսչափ բիւրաւոր մեղ-
քերովս քու աստուածա-
յին մեծվայելչութեանդ
դէմ մեղանչեր եմ. թող
ինձ Աստուած իմ՝ իմ մեղ-
քերս, զորոնք հիմա ես ալ

կ'ատեմ ու կը զգուիմ.
դու Հայր ողորմութեանց
ներէ ինձի, ջնջէ մեղ-
քերս, որոնց համար ոտքդ
ինկած խոնարհաբար կը
պաղատիմ, և կը յուսամ
վասն անգին արեան Ար-
դույ քո Յիսուսի, զոր
ինձի համար թափեց՝ նե-
րես պիտի ինձի և ջնջես
բոլորովին: Աստուած իմ,
քու սուրբ շնորհացդ ալ ա-
պաւինած կ'առաջադրեմ
ասկէց ետև քու պատուի-
րաններդ պահել, մեղաց
առիթներէն փախչիլ.
դուն ալ Աստուած իմ
օգնէ ինձի, մի թողուր
զիս ձեռքէդ. վասն զի

առանց քու օգնականութեանդ եւ շնորհացդ՝ չեմ կրնար մեղքերէ զգուշանալ եւ զքեզ գտնել:

Աղօրք ի սկիզբն խոստովանութեան

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ ամենակարողի եւ երանուհւոյ Մարիամու միշտ կուսին, երանելոյն Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի, և սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին, եւ ամենայն սրբոց, և առաջի քո, հայր սուրբ, քանզի մեղայ յոյժ

խորհրդով, բանիւ և գործով. մեղայ մեղայ մեծապէս մեղայ:

Հաղորդութեան պատրաստութիւն:

Ո՛վ եմ ես՝ Տէր, և ո՞վ ես դու՝ Տէր, որ կ'ուզես զալ իմ սիրտս հանգչիլ. Տէր, չեմ բաւական եթէ ի սիրտ իմ մտանիցես, այլ ասա՛ բանիւ և բժշկեսցի հոգի իմ: Բայց դու ողորմած եւ ամենողորմ, ըսիր թէ Ոչ է պիտոյ բժիշկ ողջոց, այլ հիւանդաց. հիմա ալ կ'ըսես ինձի, հաւատսիկ ողջացար խոս-

տովանանքով, Երթ այ-
սուհետե մի մեղանչեր:
Տես որ, կ'ըսես, ես զքեզ
բժշկեցի, սրբեցի մաքրե-
ցի, որ զամ հանգչիմ սրբ-
տիդ մէջ իբրեւ ի վերնա-
տան Սիոնի զարդարեալ,
ու հոն քեզի հետ մէկ սե-
ղան նստիլ, ու զքեզ կե-
րակրել հոգեւորապէս, ան-
մահական իմ սեղանէս պա-
տուական մարմնով եւ ա-
րեամբս, որ ասկէ ետեւ
ոչ հիւանդանաս հոգևով և
ոչ մեռնիս: Ո՛վ անբաւ ո-
ղորմութեան քո, Տէր, ա-
հաւասիկ կամ ծառայ քո
(կամ աղախին քո), ե-
ղիցի ինձ ըստ բանի քում:

Ես անարժանս կը փա-
փաքիմ սիրով զքեզ ըն-
դունիլ. դուն ալ, Տէր, սի-
րով զիս ընդունէ, միա-
ցուր իմ սիրտս քու սրբ-
տիդ հետ, որ յաւիտեան
քեզմէ չի բաժնուիմ:

Զծնեալն ի սրբոյ կու-
սէն ընկալցուք ի սիրտս
մեր հաւատով որպէս եր-
բեմն ի գիրկսն Սիմէոն:
Մարքեա զմիտս և զխոր-
հուրդս, զի եւ մեք հաղոր-
դեսցուք սրբութեամբ ընդ
սրբոց քոց առաքելոց այ-
սօր ի սուրբ վերնատուն.
աղաչեմք, Փրկիչ, ողոր-
մեա:

Յաստուածային կայծա-
կունսն ի սրովբէից ան-
հպելիքն անմաքրապէս
մերձեցաք՝ գոլ պարտա-
պան քում խորհրդոյն .
շնորհեա զնոյն մաքրու-
թեամբ ի թողութիւն մե-
ղաց մերոց :

Որ վառեցար ի յարփ-
ւոյն, և ոչ կիզար ըստ
մորենւոյն, այլ ետուր ըզ-
հացն կենաց կերակուր բա-
նաւորաց, բարեխօսեա առ
Քրիստոս շնջել զգիր մե-
ղաց մերոց :

Գոհուչիւն հաղորդուելն
եւեւ :

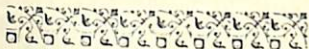
Գոհանամ զքէն, շնոր-
հակալ եմ քեզ, Տէր Յի-
սուս, չեմ կրնար արժա-
նապէս բաւական զոհու-
թիւն քեզ մատուցանել,
որ եկար իմ աղքատ հոգ-
ւոյս տունը, ուայս անպի-
տան սրտիս մէջ բնակիլ
ուզեցիր : Թէ որ երկրա-
ւոր թագաւոր մը իմ
տունս գար, աշխարհ իմս
կ'ըլլար ուրախութենէս՝
ու ամէն բարիք անկէց կը
յուսայի . հապա դուն
երկնաւոր թագաւոր՝ որ
իմ սիրտս եկար, ինչ մեծ

փառք պատիւ է ինձի, և
 անտարակոյս յոյս փըր-
 կութեան հոգւոյս: Ինչ-
 պէս որ Զաքէոսի ըսիր,
 Այսօր եղեւ փրկութիւն
 տանս այսմիկ, ինձ ալ ըզ-
 նոյն ըսէ եւ կատարէ,
 քաղցր և բարերար փրկիչ
 իմ Յիսուս: Այս քու ան-
 բաւ մարդասիրութիւնդ է,
 սէր անուն Յիսուս, որ
 չէ թէ միայն ինձի համար
 խաչի վրայ մեռնիս հո-
 գիս խալսելու համար,
 հապա գաս միանաս ալ
 ինձի հետ սուրբ հաղոր-
 դութեամբ: Ուրիշ փոխա-
 րէն՝ չունիմ քեզ ընելիք
 Աստուած իմ, սէր իմ,

Աստուած սրտի իմոյ, բո-
 լոր սիրտս քեզ կը նուի-
 բեմ, ու կը փափագիմ
 ու կը պաղատիմ որ ինձ-
 մէ յաւիտեան չբաժնուիս,
 որ ես ալ քեզմէ չի բաժ-
 նուիմ յաւիտեան: Ասոր
 համար կրկին կրկին շը-
 նորհք կը խնդրեմ, որ այս
 քու ինձի ըրած շնորհքդ
 ճանչնամ, արդիւնքդ գիտ-
 նամ, մէյ մ'ալ քեզ մեղ-
 քովս չի դառնացընեմ,
 աշխարհ ու մարմինս ա-
 տեմ, գքեզ սիրեմ. սա-
 տանային չի ծառայեմ,
 հապա քեզ միայն. զի ես
 ծառայ քո եմ, եւ որդի
 աղախնոյ եւ մօր քո ամե-

նասրբունի Աստուածա-
ծնի . Բամենայն մտած-
մունքս՝ խօսքս եւ գործս
ի փառս քո ըլլան . և ար-
ժանի ըլլամ գալ փառա-
ւորել գքեզ ընդ Հօր և ա-
մենասուրբ Հոգւոյն յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ա-
մէն :





ՄՐՏԱՆՅ

ՀԱՌԱԶԱՆՔՆԵՐ



Աղօրքի ատեն, ոչ աղօրքի
դռչս

Ուսո ինձ ատենէլ զկամս
քո, զի դու ես Աստուած
իմ:

Զճանապարհս քո, Տէր,
ցոյց ինձ, և զշաւիղս քո
ուսո ինձ:

Լոյս տուր, Տէր, աչաց

իմոց, զի մի երբէք նըն-
ջեցից ի մահ:

Տէր, լոյս իմ եւ կեանք
իմ, Տէր, ապաւէն կենաց
իմոց:

Օգնական իմ լեր, Տէր,
մի անարգեր զիս, եւ մի
թողուր զիս, Աստուած
փրկիչ իմ:

Պատրաստ է սիրտ իմ
առ քեզ, Աստուած, պատ-
րաստ է սիրտ իմ:

Գտի զոր սիրեաց անձն
իմ. կալայ զքեզ, և ոչ թո-
ղից: Մի թողուր զիս թո-
ղուլ զքեզ:

Աստուած իմ, եւ ամե-
նայն ինչ. դու իմ ես բո-
լորովին, եւ ես քո եմ ա-
մենեւին:

Տուր զոր հրամայես, և
հրամայեա զոր կամիս:

Դու ես Տէր մեր, դու
եւ Քրիստոս փրկիչ մեր.
զքեզ օրհնեն անձինք մեր:
Մարգասէր Տէր վասն սըր-
բուհեոյ անարատ Մօր քո
և Կուսի, և վասն խաչի
քո պատուականի՝ ընկալ
զաղաչանս մեր, եւ կեցո
զմեզ:

Խաղաղութեանց տուող
Քրիստոս, զխաղաղու-
թիւն և զողորմութիւն քո
պարգեւեա մեզ:

Յոյս կենդանութեան,
յոյս և ապաւէն փրկու-
թեան, Տէր Յիսուս, փըր-
կեա և փարատեցո զցաւս
անձին իմոյ:

Լուր մեզ Տէր՝ լուր մեզ
 աստուածային ողորմու-
 թեամբ և գթութեամբ քով
 խնայեա յանձինս մեր:

Փառք քեզ, Տէր, փառք
 քեզ, յաղագս ամենայնի,
 Տէր, փառք քեզ:

Հառաչանօք կարգամ
 առ քեզ,

Գառն Աստուծոյ Յի-
 սուս իմ հեզ.

Ըզքո ինձ վարս նիւ-
 թեա բեհեզ,

Ըզքո սուրբ վէրս սուր
 ինձ ի լեզ:

Գոչեմ առ քեզ, Տիրա-
 ծին կոյս,

Յեա Յիսուսի միակ իմ
 յոյս.

Խաւարելոյս եօթնաշահ
 լոյս,

Քեւ փրկեցայց անտա-
 րակոյս:

Ան զաւանդ մաղթանա-
 ցըս, և տուր զողորմութիւն
 քո շնորհացդ: Մեղօք մեռե-
 լոյս՝ անախտ կեանք. կոր-
 ծանելոյս սլարտեօք՝ փըր-
 կութիւն:

Շնորհեա ինձ յոյս քա-
 լութեան՝ կեանք և ապա-
 ւէն. և ի տուր շնչոյս թը-
 շուառի՝ առից զոգիդ քո
 բարի:

Ահա դու կեանք, դու
 փրկութիւն, դու բժշկու-
 թիւն, դու անմահութիւն,
 դու երանութիւն, դու լու-
 սաւորութիւն:

Մի՛ ունայնասցի վաս-
տակն աշխատութեան
փրկականդ կրից մարդա-
ցելոյդ վասն իմ Աստու-
ծոյ: Մի՛ ի զուր եղիցի քըր-
տանցն կաթուած խառնե-
ցեալ արեամբ ի մատ-
նութեանն աւուր գիշե-
րին: Մի՛ անշահ եղիցին
կրիցդ պտուղք, զոր կա-
րօտութեանս իմում մա-
տուցեր:

Դու լոյս ես և յոյս, և
ես խաւար և յիմար. դու
խօկութեամբ բարի գովե-
լի, և ես համայնիւն չար
ապիկար:

Երանութիւն անձկալի,
յոր զկենդանութիւն շըն-

չոյս լքանելն է ախորժելի,
զի գրեզ գտից կենդանի:

Փառաւորեա զորդիդ քո
ի քեզ՝ աստուածօրէն ինձ
հրաշագործել քառութիւն
և ողորմութիւն՝ աղախին
Աստուծոյ և մայր, բարձ-
րացի պատիւ քո ինև, և
ցուցցի փրկութիւն իմ
քեւ:

Ահա կաթիլ մի կաթին
քումդ կուտութեան յանձն
իմ անձրեալ՝ կենաց ինձ
զօրէ, Մայրդ բարձրելոյ
տեառն Յիսուսի, արար-
չին երկնի և բնաւին երկ-
րի:



ՅԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Առ վշտագին Մայր
խաչեցեչոյն :

Կայր առ խաչին՝ Մայր
ցաւագին,
Արտօսրալից ի սուգ
ներքին,
Ի տեսողորմ իւր Միա-
ծնին :
Անդ անցանէր ընդ անձ
նորին,
Նախագուշակ սուր երկ-
սայրին,



Թափանց ի սիրտ խոց
անհնարին :

Ո՛վ տեսարան ուղորմա-
զին ,

Ուր տազնապէր մաքուր
հոգին

Ամէնօրհնեալ Աստուա-
ծածնին :

Վիշաք աղետից՝ ուղխք
ահագին ,

Ի սիրտ ամբիծ ծովա-
նային ,

Ի տես ցաւոց սուրբ
Միածնին :

Ո՞ք երբեք ժուժէր յան-
ձին ,

Ոչ արտասուել յուր
դառնագին ,

Յանչափ ցաւոց Մօրըն
Փրկչին :

Ո՞ հանդուրժէ առ ցաւ
սրբոսին .

Ոչ կարեկցիլ ծնողի Բա-
նին ,

Յաւակցելոյն իւր Միա-
ծնին :

Այն որ ետես զԱստուած-
որդին ,

Մատնեալ առ մեղս
մարդկան ազին .

Այր ի հարուածս՝ ըս-
պանդ գառին :

Ետես զենեալ զիւր սիրե-
լին ,

Հանդէպ աչաց ի փայտ
խաչին ,

Եւ մահացեալ ըզկեն-
դանին :

Սիրոյ աղբիւր կոյս ցա-
ւագին ,

Ի քոց ցաւոց հան ինձ
բաժին.

Տուր ինձ ընդ քեզ լալ
առ խաչին:

Վառեա զիմ սիրտ ի սէր
Փրկչին,

Վասն իմ մեռեալ ան-
մահ բանին.

Հաճոյ լինել քեզ և նը-
մին:

Աղէ՛ արա Մայր Տիրա-
ծին,

Զի ի սիրտ իմ բեռնես-
ցին,

Խաչեցելոյն վէրք հընգե-
քին:

Մասնաւորեա՛ ինձ ըստ
մասին

Զանչափ տանջանս քո
Միածնին,

Մահացելոյն սիրով
վասն իմ:

Տուր ինձ ընդ քեզ լալ
ողբազին.

Յաւակցութեամբ իմոյ
Փրկչին,

Յորչափ էից շունչս ի
մարմին:

Ուխտիւք խընդրեմ ես լա-
լագին,

Կալ ընդ կուսիդ մերձ
առ խաչին,

Հաղորդ լինել ցաւոց
քոյին:

Կոյս կուսանաց Աստուա-
ծածին,

Դառն արտասուքդ ինձ
քաղցրասցին՝

Թէ՛ զիս կըցորդ առնես
նոցին:

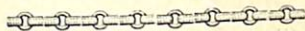
Տուր ինձ կըրել ըզմահ
փրկչին,
Խաչակցութեամբ քո
Միածնին,
Յիշատակաւ վիրաց նո-
րին:
Առ իս հասցեն վէրք ան-
մեղին,
Եւ արբեցայց սիրով
խաչին,
Վասն սիրոյ սուրբ Միա-
ծնին:
Հուր բորբոքեալ՝ սէր կեն-
սատուին:
Յիս վառեսցի ձեռամբ
քոյին.
Զի քեւ զերծայց յօրն
ահագին:
Զէն ինձ զգեցո զնըշան
խաչին.

Եւ ամրացո մահուամբ
Փըրկչին,
Միշտ ոգեպահ շնորհօք
նորին:
Ի մերկանալ հոգւոյս ըզ-
մարմին,
Քեզ զգեցցի զփառս երկ-
նային,
Յանձառ ի փառս ի
փառս Փըրկչին:





E. DAROUX



ԱՂՕԹԻ

ՎԱՐԴԱՐԱՆԻ

□ □ □

Ի ԽՈՐՀՈՒՐԳ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Յառչր Երկոչարարի, Երեք-
չարարի և Շարարու:

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասասցուք, զմտաւ
ածելով զառաջին խոր-
հուրդ ուրախութեան
սուրբ Աստուածածնին .

զի յորժամ ամենակալն
 Աստուած գթացեալ ի վե-
 րայ մեր հաճեցաւ փր-
 կել զմեզ, առաքեաց ըզ-
 հրեշտակապետն Գաբրիէլ
 առ ամենասուրբ Կոյսն,
 որ յողջունաբեր աւե-
 տեօքն յղացաւ ի Հոգւոյն
 սրբոյ:

Հայր մեր:

Ընդ տասանց Ողջու-
 նիցս՝ բիւրս մատուցեն
 քեզ օրհնութիւնս, փա-
 ռաւորեալ սուրբ կոյս Աս-
 տուածածին Մարիամ, ամ-
 մենայն հրեշտակք և հը-
 րեշտակապետք եւ ամե-
 նայն հոգիք երկնաւորք:

ընդ որս յուսամք տեսա-
 նել եւ վերօրհնել զքեզ
 յերկինս. ամէն:

Մի Հայր մեր և տասն
 Ողջոյն ասացուք զմտաւ
 ածելով զերկրորդ խոր-
 հուրդ ուրախութեան
 սուրբ Աստուածածնին,
 զի իբրեւ լուա զբանս
 հրեշտակապետին եւ յղա-
 ցաւ ի Հոգւոյն սրբոյ,
 փութապէս գնաց ի քա-
 ղաքն Յուդայ, եւ եմուտ
 ի տունն Զաքարիայ եւ ետ
 յողջոյն Եղիսաբեթի:

Հայր մեր:

Ընդ քսան Ողջունիցս՝
 բիւրս մատուցեն քեզ

օրհնութիւնս , փառաւո-
րեալ սուրբ կոյս Աստուա-
ծածին Մարիամ , ամե-
նայն սուրբ նահապետք
եւ մարգարէք , անմեղ
մանկունք , Մկրտիչն
Յովհաննէս եւ ամենայն
սուրբք հնոյ ուխտին . ընդ
որս յուսամք տեսանել եւ
վերօրհնել զքեզ յերկինս .
ամէն :

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասասցուք , զմտաւ
ածելով զերրորդ խոր-
հուրդ ուրախութեան
սուրբ Աստուածածնին .
որ իբրեւ ծնաւ անճառա-
բար զտէրն մեր Յիսուս

Քրիստոս ի Ռեթղեհէ մ'
Հրէաստանի՝ ի քաղաքն
Դաւթի ի մսուրն անբա-
նից , հրեշտակք յերկնից
իջեալ երգեցին՝ Փառք
ի բարձունս Աստուծոյ եւ
յերկիր խաղաղութիւն ի
մարդիկ հաճութիւն :

Հայր մեր :

Ընդ երեսուն Ողջու-
նիցս՝ բիւրս մատուցեն
քեզ օրհնութիւնս , փա-
ռաւորեալ սուրբ կոյս Աս-
տուածածին Մարիամ , ամե-
նայն սուրբ առաքեալք
եւ աշակերտք Տեառն եւ
աւետարանիչք եւ ամե-
նայն լուսապսակ վը-
կայիցն դասք . ընդ որս

յուսամբ տեսանել եւ վեր֊
օրհնել զքեզ յերկինս . ա֊
մէն :

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասասցուք, ըզ֊
մտաւ ածելով զչորրորդ
խորհուրդ ուրախութեան
սուրբ Աստուածածնին ,
զի յորժամ Փրկիչն մեր
եղև քառասնօրեայ, և լը֊
ցան աուրքն սրբութեան
ըստ օրինացն Մովսիսի,
էած զնա սուրբ Կոյսն ի
տաճարն՝ յանդիման առ֊
նել Տեառն: Եւ ծերուն֊
ւոյն [■]Սիմէոնի առեալ
զնա ի զիրկս իւր՝ օրհ֊
նեաց [■] զԱստուած ասելով .

Արդ արձակեա զծառայս
քո, Տէր, ըստ բանի քում
ի խաղաղութիւն:

Հայր մեր:

Ընդ քառասուն Ողջու֊
նիցս՝ բիւրս մատուցեն
քեզ օրհնութիւնս, փա֊
ռաւորեալ սուրբ կոյս Աս֊
տուածածին Մարիամ ,
ամենայն սուրբ խոստո֊
վանողք , հայրապետք ,
վարդապետք , միան֊
ձունք , անապատականք,
կուսանք , այրիք և ա֊
րամբիք . ընդ որս յու֊
սամբ տեսանել եւ վեր֊
օրհնել զքեզ յերկինս .
ամէն :

*
* *

Մի Հայր մեր եւ տասն
 Ողջոյն ասացուք, ըզ-
 մտաւ ածելով զհինգե-
 րորդ խորհուրդ ուրախու-
 թեան սուրբ Աստուածած-
 նին, զի յորժամ Փրկիչն
 մեր եղեւ երկոտասանա-
 մեայ, տարան զնա ծնողքն
 ի տաճարն, և կորուսին
 զմանուկն, եւ յետ երից
 աւուրց գտին զնա՝ զի
 ընդ վարդապետս բազ-
 մեալ՝ խօսէր ընդ նոսա,
 լսէր ի նոցանէ, և ուսու-
 ցանէր նոցա զարքայու-
 թիւնն Աստուծոյ:

Հայր մեր:

Ընդ յիսուն Ողջունիցս՝
 բիւրս մատուցենք եզ
 օրհնութիւնս, փառաւո-
 րեալ սուրբ կոյս Աստուա-
 ծածին Մարիամ, սրբու-
 հին Աննա՝ մայր քո, եւ
 Մարիամանք՝ ազգականք
 քո, Մազդաղենացին եւ
 Մարթա՝ սիրողք և սիրե-
 լիք քո. և ամենայն կու-
 սանք, այրիք և արամբիք.
 Ընդ որս յուսամք տեսա-
 նել եւ վերօրհնել զքեզ
 յերկինս. ամէն:
 Փառք հօր: Այժմ և միշտ:

Աղօրք զկեի վարդարանից

Ողջ լեր Թագուհի, մայր

ողորմութեան , կեանք ,
քաղցրութիւն և յոյս մեր ,
ողջ լեր : Առ քեզ կար-
դամք վտարանդեալ որ-
դիքս Եւայի : Առ քեզ հա-
ռաչեմք միշտ՝ հեծու-
թեամբ և լալագին ի հով-
տէ աստի տրտմութեան և
արտասուաց : Եւ արդ ա-
ղէ , ո՛վ բարեխօս մեր ,
դարձո առ մեզ զգորովա-
գութ հայեցուածս աչաց
քոց , և զՅիսուս զօրհ-
նեալդ պտուղ որովայնի
քո՝ յետ աստանօր պան-
դըխտութեանս ցոյց մեզ ,
ով բարեբարոյ , ո՛վ զթած ,
ով քաղցր և անոյշ կոյս
Մարիամ . լեր բարեխօս
վասն մեր սուրբ Աստուա-

ծածին , որպէս զի արժա-
նաւորք եղիցուք խոստ-
մանցն Քրիստոսի :

Ընդ հովանեաւ պաշտ-
պանութեան քո ապաւի-
նիմք սուրբ Աստուածա-
ծին , մի՛ անտես առներ
զաղաչանս մեր ի կարիս
մեր . այլ յամենայն վը-
տանգէ ապրեցո զմեզ մըշ-
տակոյս փառաւորեալ և
օրհեալ :

Ո՛վ Տիրուհի մեր , ո՛վ
միջնորդ մեր , ո՛վ բարե-
խօս մեր , ընդ Որդւոյ
քում հաշտ արա զմեզ ,
Որդւոյ քում յանձն արա
զմեզ . եւ տարեալ կացո
զմեզ , յանդիման Որդւոյ
քո :



Ի ԽՈՐՀՈՒՐԻ ԶԱՐԶԱՐԱՆԱՅՆ
ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յառաջ Զորեքչարարի և Ուր-
բարու:

Քրիստոս լեալ հնա-
զանդ վասն մեր մահու
չափ և մահու խաչի:

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն աստուծոք զմտաւ
ածելով զառաջին խոր-
հուրդ չարչարանացն
Քրիստոսի, զի յորժամ
մերձեցաւ ժամանակ չար-

չարանաց նորա՝ առեալ
 ընդ իւր զՊետրոս, զՅա-
 կոբոս և զՅովհաննէս՝ ել
 ի լեառն Զիթենեաց . եւ
 մեկուսի ի նոցանէ աղօ-
 թէր առ Հայրն ասելով .
 Հայր, եթէ հնար իցէ՝ ան-
 ցո զբաժակս զայս յինէն :
 Հայր մեր :

Ընդ տասանց Ողջու-
 նիցս՝ բիւրս մատուցեն
 քեզ օրհնութիւնս, փա-
 ռաւորեալ սուբ կոյս Աս-
 տուածածին Մարիամ, ա-
 մենայն հրեշտակք և հը-
 րեշտակապետք եւ ամե-
 նայն հոգիք երկնաւորք .
 ընդ որս յուսամք տեսա-

նել եւ վերօրհնել զքեզ
 յերկինս . ամէն :

Մի Հայր մեր և տասն
 Ողջոյն աստացուք զմտաւ
 ածելով զերկրորդ խոր-
 հուրդ չարչարանացն
 Քրիստոսի . զի յորժամ
 Քրիստոս ի պարտիզին
 աղօթէր, Յուդաս մի յեր-
 կոտասանիցն չորաւ մատ-
 նեաց զնա Հրէից : Իսկ
 նոցա առեալ զգունդս ի
 քահանայապետից՝ սու-
 սերօք և բրօք եկին կա-
 լան և կապեցին զՅիսուս,
 և տարան յատեան առաջի
 Պիղատոսի խաչել զնա
 վասն մեղաց մերոց :
 Հայր մեր : 9

Ընդ քսան Ողջունիցս՝
 քիւրս մատուցեն քեզ
 օրհնութիւնս, փառաւո-
 րեալ սուրբ կոյս Աստուա-
 ծածին Մարիամ՝ ամե-
 նայն սուրբ նահապետք
 և մարգարէք, անմեղ ման-
 կունք, Մկրտիչն Յով-
 հաննէս, և ամենայն
 սուրբք հնոյ ուխտին. ընդ
 որս յուսամք տեսանել և
 վերօրհնել զքեզ յերկինս.
 ամէն:

Մի Հայր մեր և տասն
 Ողջոյն ասացուք զմտաւ
 ածելով զերրորդ խոր-
 հուրդ չարչարանացն
 Քրիստոսի. զի յորժամ

Քրիստոս եկաց յատեանն
 Պիղատոսի յետ բազում
 հարցափորձութեանց՝
 պսակ ի փշոց կազմեալ
 զինուորացն՝ եղին ի
 զլուխ նորա, և ի բոլո-
 րելն զայն՝ արիւն ընդ ե-
 րեսն հոսէր վասն մեղաց
 մերոց:

Հայր մեր:

Ընդ երեսուն Ողջու-
 նիցս՝ քիւրս մատուցեն
 քեզ օրհնութիւնս, փա-
 ռաւորեալ սուրբ կոյս Աս-
 տուածածին Մարիամ, ամե-
 նայն սուրբ առաքեալք
 և աշակերտք Տեառն և
 աւետերանիչք, և ամե-
 նայն լուսապսակ վկա-

յիցն դասք. ընդ որս յու-
սամք տեսանել և վերօրհ-
նել զքեզ յերկինս. ա-
մէն:

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասասցուք զմտաւ
ածելով զչորրորդ խոր-
հուրդ չարչարանացն
Քրիստոսի, զի յետ բա-
զում գանից եւ ձաղանաց
բարձեալ՝ զծանրաբեռն
խաչափայտն յուս նորա՝
ածին զնա ի Գողգոթա ի
խաչ հանել զնա վասն
մեղաց մերոց:

Հայր մեր:

Ընդ քառասուն Ողջու-
նիցս՝ բիւրս մատուցեն

քեզ օրհնութիւնս, փա-
ռաւորեալ սուրբ կոյս Աս-
տուածածին Մարիամ, ա-
մենայն սուրբ խոստովա-
նողք, հայրապետք, վար-
դապետք, միանձունք, ա-
նապատականք, կուսանք,
այրիք և արամբիք. ընդ
որս յուսամք տեսանել և
վերօրհնել զքեզ յերկինս.
ամէն:

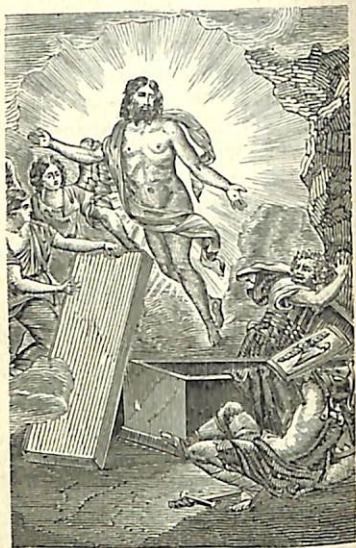
Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասասցուք, զմտաւ
ածելով զհինգերորդ խոր-
հուրդ չարչարանացն
Քրիստոսի, զի յորժամ
զՓրկիչն մեր ի վերայ խա-
չին տարածեալ՝ զձեռսն և

գոտսն բնեռեցին, և բարձրացուցեալ կանգնեցին զնա, յայնժամ խաւար եղև ի վերայ ամենայն երկրի, արեգակն եւ լուսին խաւարեցան, վէմք սրտառեցան, գերեզմանք բացան, եւ բազում մարմինք ննջեցելոց սրբոց յարեան. եւ յիննելորդ ժամուն աղաղակեաց Յիսուս ի խաչին. Աստուած իմ, Աստուած իմ, ընդէր թողեր զիս. և խոնարհեցուցեալ զգլուխն՝ աւանդեաց զհոգին առ Հայր, և իջուցեալ զմարմինն նորա ի խաչէն եղին ի գերեզմանի:

Հայր մեր:

Ընդ յիսուն Ողջունիցս՝ բիւրս մատուցենք քեզ օրհնութիւնս, փառաւորեալ սուրբ Կոյս աստուածածին Մարիամ, սրբուհին Աննա մայր քո, և Մարիամանք ազգականք քո, Մագդաղենացին և Մարթա սիրողք եւ սիրելիք քո, եւ ամենայն կուսանք այրիք եւ արամբէք, ընդ որս յուսամք տեսանել եւ վերօրհնել զքեզ յերկինս. ամէն:

Փառք Հօր: Այժմ:
Ողջ լեր թագուհի. Տես երևու 123:



E. BAROUX

Ի ԽՈՐՀՈՒՐԳ ՓԱՌՁՈՐՈՒ-
ԹԵԱՆՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

Յառուր Կիւրակէի և Հինգշա-
բարու:

Աստուած յօգնել ինձ նա-
յեաց:

Եւ Տէր յընկերել ինձ
փութիա:

*

Մի Հայր մեր եւ տասն
Ողջոյն ասասցուք, զմը-
տաւ ածելով զառաջին
խորհուրդ փառաւորու:

Թեանն Քրիստոսի, զի
 յերրորդ ակուր Թաղման
 իւրոյ ընդ լուսանալ միա-
 շաբաթ ին՝ իւրով աս-
 տուածային ամենակալ
 զօրութեամբն յարուցեալ
 ի մեռելոց երեւեցաւ Մա-
 րիամու, եւ ապա առա-
 քելոցն ամենեցուն. եւ
 դրօքն փակելովք մտեալ
 առ աշակերտսն, ասէ.
 Խաղաղութիւն ընդ ձեզ:

Հայր մեր:

Ընդ տասանց Ողջու-
 նիցս՝ բիւրս մատուցեն
 քեզ օրհնութիւնս, փա-
 ռաւորեալ սուրբ կոյս
 Աստուածածին Մարիամ,
 ամենայն հրեշտակա-

պետք եւ ամենայն հոգիք
 երկնաւորք, ընդ որս
 յուսամք տեսանել և վեր-
 օրհնել զքեզ յերկինս.
 ամէն:

Մի Հայր մեր և տասն
 Ողջոյն ասասցուք, զմը-
 տաւ ածելով զերկրորդ
 խորհուրդ փառաւորու-
 Թեանն Քրիստոսի, զի
 յետ յարութեան իւրոյ
 զաւուրս քառասուն շր-
 ջեցաւ ի վերայ աշխարհի,
 և ապա իւրով աստուա-
 ծային ամենակալ զօրու-
 Թեամբ համբարձաւ յեր-
 կինս, և նստաւ ընդ աջմէ
 Հօր:

Հայր մեր:

Ընդ քսան Ողջունիցս՝
բիւրս մատուցեն քեզ
օրհնութիւնս , փառաւո-
րեալ սուրբ կոյս Աստուա-
ծածին Մարիամ , ամե-
նայն սուրբ նահապետք
և մարգարէք , անմեղ ման-
կունք , Մկրտիչն Յով-
հաննէս եւ ամենայն
սուրբք հնոյ ուխտին , ընդ
որս յուսամք տեսանել եւ
վերօրհնել զքեզ յերկինս .
ամէն :

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասացուք , զմը-
տաւ ածելով զերրորդ
խորհուրդ փառաւորու-
թեանն Քրիստոսի , զի իբ-

րև համբարձաւ յերկինս՝
առաքեաց զխոստացեալ
Հոգին սուրբ ի վրայ ա-
ռաքելոցն . և նոցա լցեալ
Հոգովն սրբով , երթեալ
քարոզեցին ընդ ամենայն
աշխարհ վասն արքայու-
թեանն Աստուծոյ .

Հայր մեր :

Ընդ երեսուն Ողջու-
նիցս՝ բիւրս մատուցեն
քեզ օրհնութիւնս , փա-
ռաւորեալ սուրբ կոյս Աս-
տուածածին Մարիամ , ա-
մենայն սուրբ առաքեալք
և աշակերտք Տեառն եւ
աւետարանիչք , եւ ամե-
նայն լուսապօսակ վկայիցն
դասք , ընդ որս յուսամք

տեսանել եւ վերօրհնել
զքեզ յերկինս, ամէն:

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասասցուք, զմը-
տաւ ածելով զչորրորդ
խորհուրդ փառաւորու-
թեանն Քրիստոսի, զի իբ-
րև եհաս ժամանակ վախ-
ճանելոյ Տիրամօրն՝ առա-
քեաց զԳաբրիէլ հրեշտա-
կապեան բերել նմա ըզ-
յաղթանակ, հրաւիրելով
զնա ի վերին առագաստն,
յոր վերափոխեցաւ նա
յերկինս:

Հայր մեր:

Ընդ քառասուն Ողջու-
նիցս՝ բիւրս մատուցեն

քեզ օրհնութիւնս, փա-
ռաւորեալ սուրբ կոյս
Աստուածածին Մարիամ,
ամենայն սուրբ խոստո-
վանողք, հայրապետք,
վարդապետք, միան-
ձունք, անապատականք,
կուսանք այրիք եւ ա-
րամբիք. ընդ որս յուսամք
տեսանել և վերօրհնել ըզ-
քեզ յերկինս. ամէն:

Մի Հայր մեր և տասն
Ողջոյն ասասցուք, զմը-
տաւ ածելով զհինգերորդ
խորհուրդ փառաւորու-
թեանն Քրիստոսի, զի
յորժամ սուրբ Կոյսն փո-
խեցաւ յերկինս, Հայրն

ամենակալ և Որդին միա-
 ծին և սուրբ Հոգին Աս-
 տուած՝ պսակեալ զնա
 անմահական թագիւն՝
 բազմեցուցին յաթոռն
 լուսեղէն. և եղև նա դըշ-
 խոյ երկնի և երկրի, բա-
 րեխօս առ Տէր վասն մեր
 և վասն ամենայն ուղղա-
 փառ հաւատացելոց:

Հայր մեր:

Ընդ յիսուն Ողջունիցս՝
 բիրտ մատուցենք եզ
 օրհնութիւնս, փառաւո-
 րեալ սուրբ կոյս Աստուա-
 ծածին Մարիամ, սըր-
 բուհին Աննա մայր քո,
 եւ Մարիամանք ազգա-
 կանք քո. Մագդաղենա-

ցին և Մարթա, սիրողք և
 սիրելիք քո, և ամենայն
 կուսանք, այրիք եւ ա-
 րամբիք. ընդ որս յու-
 սամք տեսանել և վերօրհ-
 նել զքեզ յերկինս. ամէն:
 Փառք Հօր. Այժմ՝
 Ողջ լեր թագուհի. Տես
 երևա 123:





ՄԱՂԹԱՆԻՔ

ԼՈՐԵՏԵԱՆ

ՈՐ Ի ՍՈՒՐԲ ՏԱՆ ԿՈՒՍԻՆ
Ի ՆԱԶԱՐԷԹ



Տէր ողորմեաց .
Քրիստոս ողորմեաց :
Տէր ողորմեաց .
Քրիստոս ողորմեաց :
Քրիստոս լուր մեզ .
Քրիստոս ունկն դիր մեզ :
Հայր Երկնաւոր Աստուած .
Ողորմեաց մեզ :

Որդի փրկիչ աշխարհի Աստուած . ողորմեաց մեզ :
 Հոգիդ սուրբ Աստուած . ողորմեաց մեզ :

Սուրբ Երրորդութիւն մի Աստուած . ողորմեաց մեզ :

Սրբունի Մարիամ . Աղաչեա վասն մեր :

Սուրբ Աստուածածին . Աղաչեա վասն մեր :

Սուրբ Կոյս կուսանաց . Աղաչեա վասն մեր :

Մայր Քրիստոսի . աղ :

Մայր աստուածային շնորհաց . աղ :

Մայր մաքրութեան . աղ :

Մայր զգաստութեան . աղ :

Մայր անարատ . աղ :

Մայր ամբիծ . աղ :

Մայր սիրելի . աղ :

Մայր սքանչելի . աղ :

Մայր Արարչին . աղ :

Մայր Փրկչին . աղ :

Կոյս իմաստուն . աղ :

Կոյս գերյարգոյ . աղ :

Կոյս գերահռչակ . աղ :

Կոյս կարող . աղ :

Կոյս բարեգութ . աղ :

Կոյս հաւատարիմ . աղ :

Հայելի արդարութեան . աղ :

Աթոռ իմաստութեան . աղ :

Պատճառ մերոյ խընդութեան . աղ :

Անօթ հոգևորական . աղ :

Անօթ պատուական . աղ :

Անօթ շքեղ եռանդեան . աղ :

Վարդ խորհրդական. աղ:
 Աշտարակ դաւթեան. աղ:
 Աշտարակ փղոսկրեայ. »
 Տաճար ոսկեղէն. աղ:
 Տապանակ ուխտի. աղ:
 Գուռն երկնից. աղ:
 Աստղ առաւօտեան. աղ:
 Բժշկութիւն հիւան-
 դաց. աղ:
 Ապաստան մեղաւո-
 րաց. աղ:
 Մխիթար վշտացելոց. աղ:
 Օգնական քրիստո-
 նէից. աղ:
 Թագունի հրեշտակաց. »
 Թագունի նահապե-
 տաց. աղ:
 Թագունի մարգարէից. »
 Թագունի առաքելոց. աղ:

Թագունի մարտիրո-
 սաց. աղ:
 Թագունի խոստովա-
 նողաց. աղ:
 Թագունի կուսանաց. աղ:
 Թագունի ամենայն
 սրբոց. աղ:
 Գառն Աստուծոյ, որ
 բառնաս զմեղս աշ-
 խարհի.
 Խնայեա ի մեզ Տէր:
 Գառն Աստուծոյ, որ
 բառնաս զմեղս աշ-
 խարհի.
 Լուր մեզ Տէր:
 Գառն Աստուծոյ, որ բառ-
 նաս զմեղս աշխարհի.
 Ողորմեաց մեզ:
 Քրիստոս լուր մեզ:
 Քրիստոս ունկն դիր մեզ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Անճառելիդ Աստուած
 ողորմութեան, որ յանձն
 առեր ոչ միայն մարդա-
 նալ, այլ և որդի մարդոյ
 լինել, և ծննդեամբ ի սուրբ
 Կուսէ՛ մայր քեզ ունել
 կամեցար՝ որ զԱստուած
 ունէիր հայր ի յերկինս :
 Տուր մեզ աղերսեմք՝ ըզ-
 Տիրամօրդ յիշատակ սըր-
 տի մտօք քարոզել, զաս-
 տուածամայրութիւն նո-
 րա գերազանց մեծարա-

նօք պատուասիրել. նո-
 րին գերահրաշ մեծու-
 թեան խոնարհութեամբ
 զմեզ ներքոյ արկանել .
 որ զքեզ Հոգւով սրբով
 յղացաւ, զքեզ կուսու-
 թեամբ ծնաւ, և զքեզ
 յերկրի հպատակօրէն հը-
 նազանդ գաւակ ունել
 արժանի եղև՝ զՏէր մեր
 Յիսուս Քրիստոս. որ կեն-
 դանի թագաւորդ ես ընդ
 Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյն
 յաւիտեանս. ամէն :

Առաւօտք, կեսօրք, իրիկունք :

Հրեշտակ Տեառն աւե-
 տեաց կուսին Մարիամու,

և յղացաւ ի Հոգւոյն սըրբոյ . Ողջոյն քեզ :

Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում : Ողջոյն :

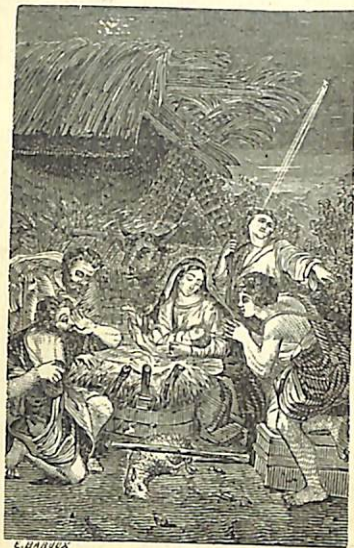
Եւ թանն մարմինն եղեւ, և բնակեաց ի մեզ : Ողջոյն :

Զչնորհս քո, աղաչեմք զքեզ Տէր, հեղ ի հոգիս մեր, զի որ աւետեօք հըրեշտակին խորհրդազգածք եղաք մարդեղութեան Քրիստոսի որդւոյ քո, չարչարանօք նորին և խաչիւ առաջնորդեալ հասցուք ի փառս յարութեան. ամէն :

Տղայոց աղաչանք առ սուրբ Կոյսն :

Տիրամայր Աստուածածին, որ ծնար իմ Յիսուս Փրկիչս, կ'աղաչեմ յիշէ քու քաղցր մայրութիւնդ, ու քաղցրիկ Յիսուսի մանկութիւնը, որ ինձի համար և ինձի պէս տղայ եղաւ, ու քու մայրական սննդեամբդ քու սուրբ ձեռքդ մեծցաւ, որ զիս շնորհքով մեծցընէ : Գուն խնդրէ Յիսուսէս, որ իր շնորհքը իմ վրայէս պահաս չընէ . ինձի խելք ու միտք տայ, սուրբ և պար-

կելտ և անարատ պահէ,
որ սուրբ Յովհաննէս ա-
ւետարանչին պէս իրեն
սիրելի աշակերտ ըլլամ.
քեզ ալ արժանաւոր որ-
դեգիր: Ես զքեզ կը ճանչ-
նամ ինձի սիրական մայր
զթած, դուն ալ զիս ճանչ-
ցիր ինչպէս սիրուն զա-
ւակ մը՝ ինչպէս եղբայր
Յիսուսի. որ է միանգա-
մայն իմ Տէրս և թագա-
ւորս, և դու Տիրունի իմ
և թագունի Աոյս, փառա-
ւորեալ փառօք ի փառս
Միածնիդ յաւիտեանս. ա-
մէն:



L. WARRUCK

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԱՌ ՍՈՒՐԲ
ԾՆՈՒՆԴՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ



Որ սկսանի ի 29 Նոյեմբ.

Օրհնեալ է ժամն այն,
ով կոյս Մարիամ, յորում
եղեր մայր Աստուծոյ:
Ողջոյն քեզ Մարիամ.
Տասնիցս կրկնեալ:

*

Օրհնեալ է ժամն այն,
ով կոյս Մարիամ, յորում
ծնար զՈրդին Աստուծոյ:
Ողջոյն քեզ:

✱

Օհնեալ է առաջին
 շիթն կաթին, ո՛վ կոյս
 Մարիամ, զոր դիեցաւ ի
 ստեանց քոց Արդին Աս-
 տուծոյ:

Ողջոյն քեզ:

✱

Օրհնեալ է առաջին
 համբոյրն այն, ո՛վ կոյս
 Մարիամ, զոր ետուր աս-
 տուածային շրթանց Ար-
 դւոյն Աստուծոյ:

Ողջոյն քեզ:



Յերեկոյի ճրագարուցին, ա-
 սա նախ զառաջին մասն Վար-
 դարանին ի խորհուրդ ուրա-
 խուրեան

Եւ այս զաղօրս զայս:

Ո՛վ հզօր դշխոյ հրեշ-
 տակաց, Արբուհի և Մայր
 Քրիստոսի, գթած և ողոր-
 մած Տիրուհի. անարժան
 ծառայս (այս անուռն) խո-
 նարհեալ յամենասուրբ
 ուս քոյ՝ աղաչեմ զքեզ,
 ընկալ յինէն ի տառա-
 պեալ եւ ի մեղուցեալ ծա-
 ռայէս քումմէ զհնգեսին
 զուրախական խորհուրդս

սուրբ Վարդարանի քո,
զհազար ողջոյնսն՝ հան-
դերձ օրհնութեամբն ,
զոր մատուցի անարժա-
նապէս քում մեծու-
թեանդ: Եւ այժմ աղա-
չեմ զքեզ, Տիրամայր և
կոյս, ընկալ վասն իմ ի
նորածին Արդւոյ քումմէ
շնորհս փոխանակ հազա-
րացն, զի ի կենդանու-
թեան զղջացեալ ի բոլոր
սրտէ, և ի մահու՝ հասից
անվտանգ ի կեանսն յա-
ւիտենից, ամէն:



ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԱՂՕԹՔ

Փրկուչեան հասնելու:

Աստուած իմ, հաւա-
տամ ի քեզ, հաւատ-
քըս զօրացուր: Յուսամ
ի քեզ, յոյսս ապահով-
ցուր: Սիրեմ զքեզ, սէրս
աւելցուր:

Կը զղջամ մեղքերուս
վրայ, զղջումս շատցուր:

Զքեզ կը պաշտեմ, որ
իմ առաջին սկիզբս ես.
քեզ կը փափագիմ, որ
իմ վերջին վախճանս ես.
շնորհահալ եմ քեզի, որ

միշտ իմ բարերարս ես.
զքեզ կը կանչեմ, որ իմ
մէկ հատիկ պաշտպանս
ես:

Տէր իմ և Աստուած
իմ, քու իմաստութեամբդ
զիս կառավարէ. քու ար-
դարութեամբդ զիս վախ-
ցուր . ողորմութեամբդ
զիս մխիթարէ. կարողու-
թեամբդ զիս պահպանէ:

Քեզ կը նուիրեմ իմ
միտքս, խօսքս, գործս ու
քաշածս. որ ասկից ետեւ
զքեզ միայն մտմտամ,
քու վրադ միայն խօսիմ,
քու կամացդ պէս միայն
գործեմ, ու քեզի համար
միայն քաշեմ:

Այն բանը կ'ուզեմ, Տէր,
ինչ որ դուն կ'ուզես. քու
կամքդ կ'ուզեմ՝ ինչպէս
որ կ'ուզես, և որչափ որ
կ'ուզես:

Կ'աղաչեմ Տէր, միտքս
լուսաւորէ, կամքս վառէ,
մարմինս մաքուր պահէ,
հոգիս սրբէ:

Դուն ինձի օգնէ, Աս-
տուած իմ, որ կարենամ
անցած մեղքերս քաւել,
փորձութիւններուն յաղ-
թել, վատթար բնութիւնս
ոտքի տակ առնել, և ինձի
ընկած առաքինութիւն-
ները կատարել:

Սիրտս լեցուր սիրով՝
քու ինձի ըրած բարիք-

ներուդ համար, ատելու
 թեամբ՝ մեղքերուս դէմ.
 աղէկ սրտով ու ջանքով՝
 իմ եղբօրս համար,
 ու բանի տեղ չըսեպե-
 լով աշխարհիս ամէն բա-
 ները:

|| Միտքս կրթէ ու յոր-
 դորէ, որ միշտ իմ մե-
 ծերուս հնազանդիմ, իմ
 հպատակներուս հետ սի-
 րով վարուիմ, բարեկա-
 մներուս հաւատարիմ ըլ-
 լամ, թշնամիներուս սըր-
 տանց ներեմ:

Օգնէ ինծի, Տէր, որ մար-
 մինս ճնշելով՝ հեշտա-
 սիրութիւնը կոխեմ, ու
 զորմութիւն ընելով՝ ա-

զահութիւնը կոխկըռտեմ.
 հեզ ըլլալով՝ բարկու-
 թեանը յաղթեմ, եւ շեր-
 մեռանդ ըլլալով՝ գաղջու-
 թիւնը հեռացնեմ:

Տուր ինծի, Աստուած
 իմ, որ հաւատարիմ ըլլամ
 իմ գործերուս մէջ, սըր-
 տոտ փորձանքներու մէջ.
 ձախորդութեան ատենը
 համբերող, յաջողութեան
 ատենը խոնարհ:

Մի՛ թողուր որ մոռնամ՝
 խելքս գլուխս աղօթք ը-
 նել, ուտելու իմեղու չա-
 փը պահել, զգուշաւոր
 ըլլալ ամէն բանի մէջ,
 ու հաստատուն մնալ բա-
 րի մտքի վրայ:

Զիս շարժէ որ ճշմարիտ փոյթ ունենամ խղճմտանքս միշտ մաքուր պահելու, ամէն շարժմունքիս մէջ պարկեշտ ըլլալու, ամենուն բարի օրինակ տալու, ու առաքինի վարքով կենալու:

Քեզմով ջանք ունենամ ամէն ատեն բնութեանս յաղթելու, շնորհքիդ գործակից ըլլալու, օրէնքներդ պահելու, ու յաւիտենական փրկութեան արժանի ըլլալու:

Շնորհէ ինձի, Տէր, որ ճանչնամ երկրիս ոչընչութիւնը, երկնքին մե-

ծութիւնը, կենաց կարծութիւնը, յաւիտենականութեան անվախճան տելողութիւնը:

Տէր Աստուած իմ, տուր ինձի՝ զիս մահուան պատրաստել, քու դատաստանէդ վախնալ, դժոխքէն հեռանալ. և արքայութիւնդ ժառանգել՝ շնորհօք և ողորմութեամբ քու անբաւ մարդասիրութեանդ. ամէն:

Օրհնոչրիւն կուսին Մարիամու

Մեծացուցէ անձն իմ զտէր, և ցնծացէ հոգի

իմ Աստուծով փրկչաւ
իմով:

Այց արար ի վերայ խո-
նարհութեան աղախնոյ
իւրոյ. այսուհետեւ երա-
նեսցեն ինձ ամենայն
ազգք:

Արար ընդ իս մեծա-
մեծս հզօրն. եւ սուրբ է
անուն նորա:

Ողորմութիւն արար
ազգաց յազգս երկիւղա-
ծաց իւրոց, և արար
զօրութիւն բազկաւ իւ-
րով:

Յրուեաց զամբարտա-
ւանս ի մտաց սրտից, և
քակեաց զհզօրս յաթո-
ւոց:

Զխոնարհս բարձրա-
ցոյց, զկարօտս ելից բա-
րութեամբ, եւ զմեծա-
տունս արձակեաց ու-
նայնս:

Պաշտպանեաց ի սրա-
յելի ծառայի իւրոյ, յիշե-
լով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ
հարս մեր ընդ Աբրահա-
մու եւ զաւակի նորա յա-
ւիտեան:

Աղօրք Մանասէի թագաւորի:

Տէր ամենակալ, Աս-
տուած Աբրահամու՝ ի սա-
հակայ՝ Յակոբայ՝ եւ զա-
ւակի նոցա արդարոց .

ամենակալ Տէր, թող ըզմեղս իմ:

Որ արարեր զերկիրնս և զերկիր և զամենայն զարդնոցա, ամենակ:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ, փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր եւ փառաւորեալ անուամբ քով սրբով, ամենակ:

Որ ամենայն ինչ սարսէ և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քոյ, ամենակ:

Ամբաւ է մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան քո, և սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց

քոց ի վերայ մեղաւորաց, անչափ և անքնին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց, ամենակ:

Դու Տէր բարձրեալ՝ զթած, երկայնամիտ, բազումողորմ, եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան, ամենակ:

Դու, Աստուած, ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու՝ իսահակայ եւ Յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ, ամենակ:

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւագ ծովու, եւ

բազմացան անօրէնու-
թիւնք իմ. ամենակ:

Չեմ արժանի հայել եւ
տեսանել զբարձրութիւնս
երկնից ի բազմութենէ ա-
նօրէնութեան իմոյ. ամե-
նակ:

Կորացեալ եմ ի բըռ-
նութենէ կապանաց եր-
կաթից, և ոչ գոյ ինձ հան-
գիտ. ամենակ:

Բարկացուցի զսըբտ-
մտութիւն, և զչար առա-
ջի քո արարի. կանգնե-
ցի պատկեր՝ և բազմա-
ցուցի զցատումն. ամենակ:

Եւ արդ, Տէր, խոնար-
հեցուցանեմ զձունկս սըր-
տի իմոյ, եւ հայցեմ ի
քաղցրութենէ քումմէ. ամ:

Մեղայ, Տէր, մեղայ, և
զանօրէնութիւնս իմ ես
ինձէն գիտեմ. ամենակ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի
քէն, թող ինձ, Տէր, թող
ինձ. և մի՛ կորուսաներ
զիս ըստ անօրէնութեան
իմոյ. ամենակ:

Մի՛ յաւիտեան բարկա-
նար ինձ, Տէր, և մի՛ յի-
շեր զչարիսն իմ, եւ մի՛
պարտաւորեր զիս ընդ ի-
ջեալս ի ներքոյ երկրի
չարեօք. ամենակ:

Չի դու Աստուած՝ Աս-
տուած ապաշխարողաց
եւ, և յիս ցոյց զբարերա-
րութիւնդ քո, զի անար-
ժան եմ. ամենակ:

Կեցուցես զիս ըստ
բազում ողորմութեան
քում. և ես օրհնեցից ըզ-
քեզ զամենայն աւուրս
կենաց իմոց. ամենակ:

Զքեզ, Տէր, օրհնեն ա-
մենայն զուարթունք երկ-
նից. և քո են փառք յա-
ւիտեանս. ամէն:

Փառք Հօր և Որդւոյ:
Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի
քէն, Տէր՝ թող ինձ զմեզս
իմ:

Բազումողորմ Տէր, ո-
ղորմեա ինձ:

Աստուած, քաւեա զիս
զմեղաւորս:

Արարիչ իմ և յոյս Աս-
տուած, գթա յիս ի մե-

ղուցեալ ծառայս, և ողոր-
մեա ինձ բազմամեղիս:

Ամենօրհնեալ սրբուհի՛
և միշտ կոյս Աստուծա-
ծին Մարիամ, բարեխօ-
սեա առ Տէր վասն իմ
մեղաւորիս:

Ամենայն սուրբք Աս-
տուծոյ, բարեխօսեցէք
առ Հայր յերկինս վասն
մեր մեղաւորացս:

Քրիստոս որդի Աստու-
ծոյ անոխակալ՝ ընկալ
զաղաչանս մեր. զի ի քեզ
են ասպաւինեալ անձինք
մեր:

Յաղթող զօրութեամբ
սուրբ եւ կենդանարար և

պատուական խաչիւ քով,
Տէր, պահպանեա զմեզ:

Առաքեա, Տէր, զհրեշ-
տակ խաղաղութեան քոյ,
որ եկեալ պահեսցէ զմեզ
անխոռվս ի տուէ և ի
գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ
քո յիշեա զմեզ, Տէր, յի-
շեա զմեզ՝ յորժամ գաս
արքայութեամբ քով, եւ
ողորմեա մեզ:



Մ Տ Ա Մ Ա Կ Ա Ն Ի Ն

Կարեւորութիւնը:



Աղօթքին աղէկն ու ա-
մենեւին հարկաւորը՝ մը-
տածականն է. ուստի
ամէն օր նայէ որ մէկ
քառորդի չափ ամէն
հոգը թողուս, ու առան-
ձինն մտածես՝ ինչ որ Բա-
րի խորհուրդներ ըսուած
գրքուկին մէջ, կամ Խոկ-
մունքին մէջը գրուած է.
որով կարենաս քու

պարտքդ ճանչնալ, խըղճ-
մտանքդ քննել ու մաք-
րել, Աստուծոյ վախովը
ու սիրովը ճշմարիտ աս-
տուածապաշտ ըլլալ, ան-
տարակոյս փրկութեան
հասնիլ Աստուծով: Այս
վախճանիս համար գրուած
են ամէն աղօթքներ, եւ
մանաւանդ մտածական ա-
ղօթքը:



Յ Ա Ն Կ

Ծանուցումն . . .	3
Առաւօտեան աղօթք . . .	5
Ներգործութիւն հա- լատոյ . . .	9
— Յուսոյ . . .	11
— Սիրոյ . . .	12
Աղօթք առ սուրբ Աս- տուածածին . . .	14
— Առ պահապան հրեշտակն . . .	16
Պատարագի աղօթք . . .	19
Իրիկուան աղօթք . . .	44
Գրիգորի Նարեկաց- ւոյ՝ Ընկալ քաղցրու- թեամբ . . .	48

Անկանխիք առաջի քո	52
Մայր սուրբ սքանչելի	53
Աղօթք առ սուրբն Յովսէփ . . .	57
Առ սուրբն Յովհանն նէս Մկրտիչ . . .	58
Առ սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ . . .	61
Առ սուրբն Անտոն անապատական . . .	64
Առ ամենայն սուրբս	66
Մաղթանք վասն նրն ջեցելոց . . .	68
— Ի խորոց կարգացի .	68
Առ սուրբ Երրորդու թիւն, և առ սուրբս .	70
Փառք քեզ տէր Աս տուած մեր . . .	73
Աղօթք ընելու շնորհք	

խնդրել . . .	77
Ապաւինութիւն առ Աստուած . . .	80
Խոստովանանքի պա տրաստութիւն . . .	83
— Աղօթք գղջման, նախ քան խոստո վանութիւն . . .	86
— Խոստովանիմ ա ռաջի Աստուծոյ . . .	88
Հաղորդութեան պա տրաստութիւն . . .	89
Գոհութիւն հաղոր դուելէն ետև . . .	93
Սրտանց հառաչանք ներ . . .	99
Երգ առ Մայր ցաւա զին՝ կայր առ խա չին . . .	107

Աղօթք վարդարանի՝ ի խորհուրդ ուրա- խութեան	115
— Ողջ լեբ թագուհի .	123
Ի խորհուրդ չար- չարանաց Քրիստո- սի	127
Ի խորհուրդ փառա- ւորութեանն Քրիս- տոսի	137
Մաղթանք Լորետեան	147
Անճառելիք Աստուած	152
Հրեշտակ Տեառն .	153
Աղաչանք տղայոց առ սուրբ Կոյսն	155
Պատրաստութիւն՝ առ սուրբ ծնունդն Քրի- ստոսի	159
Ո՛վ հօգօր դշխոյ .	161

Մասնաւոր աղօթք փրկութեան հաս- նելու	163
Օրհնութիւն Մարիա- մու՝ Մեծացուցէ .	169
Աղօթք Մանասէի թագաւորին՝ Տէր ամենակալ	171
ւոտածականի կարե- Մրութիւնը	179





ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0814112

1

1569